

haja vsak četrtak in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven Jugoslavije 36 din. Naročnina se pošlje na upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisni se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, izseke in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

11. številka.

MARIBOR, dne 18. marca 1924.

58. letnik.

Osnovanje bloka proti Pašičevi vladi.

Pretečeni teden ostane brezdvomno eden najpomembnejših v zgodovini države SHS, kakor tudi v politični zgodovini SLS. Načelna borba, ki jo je vodila SLS od svojega početka sem, je dobila popolno zadoščenje in načelno stališče delovanja v parlamentu je po vztrajnem in težkem stališču zmigalo. Prvi uspeh je tu. Za njim pa pridejo drugi. Vsi, ki so napadali SLS, češ, kje so uspehi, so danes osramočeni, kajti ravno ti so morali pred nesebično in dosledno borbo za pravična načela vpogniti svoj hrbet in priznati vse, proti čemer so zabavljali in se borili. V interesu ljudstva bi bilo samo želeti, da tem korakom sledijo tudi drugi, dokler ne pade koruptna vlada Nikole Pašiča, da se nikdar več ne dvidne, temveč da se na razvalinah korupcije in nasilja prične graditi nov temelj res bratske zajednice južnih Slovanov.

Dogodki zadnjega tedna, ki so se vrstili v kratkem takole, so silno delovali na politični barometer. Po seji vodstva SLS v Ljubljani in hrvatskega narodnega predstavništva v Zagrebu sta se sestala voditelj SLS dr. Korošec in podpredsednik HRSS dr. Maček v Zagrebu. Ko pa pride dr. Korošec sam brez Radičevih poslancev v Beograd, je že ves vladni tisk mrzlično na delu, da raznese vesti o nesporazumljenju med opozicijo. Barometer vladne politike poskoči, pa takoj zopet pade, ker dospe v Beograd odposlanec Radičeve stranke, poslanec Predavac, s polnomočji gotovega števila svojih tovarišev. Vladne vesti, da Radičevci nočejo sodelovati v parlamentu, so postavljene na laž, ostane pa še upanje, da se demokrati ne bodo okrenili proti vladi.

Demokrati imajo eno sejo za drugo in radikali upajo na Pribičeviča. Radikali so do zadnjega upali, da bo Pribičevič zbral svoje pristaše ter se njim pridružil. Pa tudi to se je izjalovilo, ker je Pribičevič uvidel, da bi vsled pičlega števila svojih pristašev pri radikalih ne mogel igrati nobene vloge. Rajši se je podvrgel večini pod vodstvom Ljube Davidoviča in samo za slučaj volitev si je izgovoril »proste roke.«

V soboto je Radičev odposlanec Predavac izročil predsedstvu narodne skupščine poverilnice 20 poslancev, ki pridejo takoj v Beograd in nastopijo v skupščini. Od raznih strani se napoveduje, da bo vlada skušala zavladačevati verifikacijo ali potrdilo mandatov Radičeve stranke. To sicer lahko poskusi, a za dalje časa ji to ne bo uspelo ter se bo z večino v parlamentu odločno oglašila tudi javnost proti takemu nasilju in teptanju parlamentarnih načel.

Ko so se vse radikalne nakane in nade izjalovile, je dosegla zmeda v vladnih vrstah svoj vrhunec. Eni hitro očiščajo vladne pisarne od raznih spisov, ki bi znali pričati o raznih goljufijah in korupciji, drugi pa še vedno pripovedujejo vsakemu, ki jih hoče poslušati, o zvitem in pretkanem Pašiču — »čiki Bajci«, v katerega stavljajo vse nade, da jih bo rešil iz zagate, v katero jih je tudi spravil. To premetenost čike Baje imenujejo pošteni ljudje sicer verolomnost in tako dalje, a mnogim radikalom tudi vse to še služi v tolažbo ter je za njih prav tako značilno, kakor nedeljski shod srbskih fašistov v Beogradu, kjer je govoril tudi nekdanji avstrijski špijon Gagliardi, ki je nečloveško postopal s Srbi pod avstrijsko vojaško oblastjo, proti nastopu opozicije kot nekakemu »protidržavnemu početju.« — Nasilje, kršenje parlamentarnih načel, fašisti in bivši avstrijski krvnik in špijon — to so zadnji radikalni upi in obenem tudi znaki konca radikalne vlade.

Z doseženim skupnim nastopom opozicije proti vladi je pa storjen tudi prvi korak k spremembi centralistične ustave. Protivladna opozicija odslej ni bila enotna. Demokrati so bili centralisti kakor radikali in je njihova opozicija šla samo za tem, da izsilijo od radikalov obnovo stare centralistične zveze, le Jugoslovanski klub in Jugoslovanski muslimanski klub sta bila v postopanju vsikdar soglasna. Stvarna in ostra opozicija Jugoslov. kluba v narodni skupščini je začela ozračje čistiti. Poslanci drugih skupin so začeli razmišljati o programu Slovenske ljudske stranke in so čimdalje bolj spoznavali, da je ta program stvaren, izvedljiv in edini izhod iz zamotanega položaja. Bevskanje in hujskanje demokratskega časopisja v Sloveniji jih pri tem ni motilo. Tako se je porodila misel o opozicijskem bloku v narodni skupščini, katerega nastop bi bil v vsakem slučaju uspešen le s prihodom poslancev Hrvatske republikanske seljačke stranke. Začela so se pogajanja, ki so pokazala, da je opozicijski blok mogoč le, ako se demokrati odrečejo svojemu centralističnemu stališču. Razgovor je pokazal, da je možen skupen nastop, ker vsaka stranka ohrani svoj program, glede politične smeri pa so se toliko približale, da morejo zrušiti radikalno vlado, napraviti konec njeni korupciji in sestaviti na njeno mesto drugo vlado, ki bi izvršila poziv na volilce. Volilci naj bi odločili, ali so za dosedanji preživeli centralistični režim, ki je rodil toliko gorja, ali pa so za sporazum in enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Preobrat v demokratski stranki, odnosno njeno približanje k proticentralistični skupini so povzročili srbski demokrati z Ljubo Davidovičem na čelu ter s tem pokazali, da znajo državne potrebe boljše presoditi kot pa radikali. Za sporazum, ki edino lahko zgradi notranji in

zunanji državni položaj, so imeli tudi radikali dovolj prilike in danes jim je lahko žal, da so po volitvah potepetali v Zagrebu sklenjeni predspozum. Ta verolomnost ima in bo imela za radikalno stranko najtežje posledice.

Avtonomist

posveča skoro celo predzadnjo številko odgovoru ali pravilno zagovoru na utemeljene očitke »Slovenca«, »Domoljuba« in zlasti »Slovenskega Gospodarja.« Posebno naše ugotovitve v »Slov. Gospodarju« z dne 14. februarja so ga močno zadele. Boji se pač za svoje naročnike, ki jih je pridobil med našimi somišljeniki še v dobi, ko je bil slovenski list in še ne Radičev priganjač. »Avtonomistov« zagovor potrjuje naše trditve. Mi smo slovenskim republikancem okrog »Avtonomista« očitali tajno, skrivnostno (seveda politično) zvezo z Radičem: »Avtonomist« tega ne taji. — Dalje smo zapisali, da je »Avtonomist« imel nalogo, tajno in zvito pripravljati v Sloveniji tla za Radiča in njegovo neresčno abstinenčno politiko ter da je hotel vplivati na to, da bi naše ljudstvo pritisnilo na naše poslance, naj po Radičevem vzgledu ostanejo doma za pečjo: Tudi tega »Avtonomist« ne zanika, ampak še danes, ko se Radič že odpravlja v Beograd, piše: »O tem, kaj bi bilo boljše za Slovence, ali aktivno sodelovanje v parlamentu, ali pa začasna abstinenca, o tem bo sodila zgodovina.« Kakor se vidi, je »Avtonomist« v tem oziru hujši radičevac nego Radič sam! — Omenili smo, kake navdušene članke je priobčal »Avtonomist« o Radiču, njegovi osebi, njegovih shodih, njegovem političnem delovanju, zlasti, s kakim zaupanjem je pisal o Radičevih uspehih na Angleškem. Tudi tega stavka »Avtonomist« ne more ovreči. V zagovor pa piše: »Mi smo o vseh teh stvareh poročali, kakor je dolžnost vsakega lista, da poroča svojim bralcem, kaj se po svetu godi.« Ko bi bilo samo to, bi mi »Avtonomistu« ne bili očitali radičevstva! Ugotovili smo tudi, da hoče »Avtonomist« v Sloveniji organizirati posebno republikansko »Udruženje slovenskih avtonomistov«, ki nameravajo obvolitivah, kakor je videti, nastopiti proti Slovenski ljudski stranki. Tudi na to ugotovitev »Avtonomist« odgovarja, da ima vsak človek pravico poslužiti se svobode združevanja, da se čutijo slovenski republikanci močne in to zelo močne, in da se ne bodo ustrašili nobenega boja.

Če »Avtonomist« vseh teh ugotovitev ne taji, ampak jih deloma celo izrecno priznava, potem se res čudimo, zakaj se je na te očitke tako na dolgo in široko zagovarjal! Ampak drugo je: S svojim dolgim zagovorom je hotel samo zabrisati utis ostalih naših očitkov, ki so mu po pravici zelo neprijetni. Pred vsem onega, da »Avtono-

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru

v 52. šolskem letu 1923-24.

(Dalje).

Šestindeset let, namreč od svojega početka pa do razkroja in zloma bivše Avstrije, je bila šola kot »Steiermärkische Landes-Obst- und Weinbauschule« popolnoma nemški učni zavod pod nemško deželno upravo v Gradcu. Pretežna večina gojencev je pa tudi takrat bila slovenske narodnosti, kar je bilo naravno, ker so prihajali s slovenskega ozemlja; vendar so učence vzgajali strogo v nemškem duhu, ne brez kvarnih posledic za naše narodne težnje. Znano je, da je bila v zavodu najstrožje prepovedana vsaka slovenska beseda — slovenska govornica med učenci, pa tudi tiskana beseda; celo slovensko strokovno čtivo je bilo zabranjeno. Mnoge slovenske mladeniče, nevede nemškega jezika, je to zelo oviralo v njih strokovnem izobraževanju. Vendar so se pa slovenski mladeniči v splošnem vedno odlikovali po svoji vztrajnosti in tudi naravni nadarjenosti.

Prava strokovna izobrazba je trajala tudi za nemške uprave kakor danes: samo dve leti; za slovenske mladeniče z nezadostno izobrazbo, pri čemer se je najbolj upoštevalo znanje nemškega jezika, je bil ustanovljen še pripravljalni razred kot prvi letnik. Tako je imela šola tedaj tri letnike; prvi, kot pripravljalni letnik, je bil namenjen predvsem Slovincem. To je močno vplivalo i na slovenskega kmeta, ki je neprijetno čutil in spoznaval, da mora njegov sin znati nemški, ako se naj v tej šoli izobrazi. Slično je bilo v drugih učiliščih. Tako je začel znaten del našega pretežno kmetijskega naroda od vlade zahtevati, naj se poučuje i mladina ljudskih šol v nemščini, v takrat edino zve-

ličavnem jeziku. Slovensko šolo so zapostavljali. Ponečevali so v zadnjih desetletjih pred preobratom vedno huje naše ljudstvo, katero je gnjavila nam neprijazna deželna in državna uprava; ali jedro našega naroda je ostalo zdravo; po osvobojenju iz narodnega in gospodarskega suženjstva je narodna zavest povsod zopet vzplamtela.

Po dolgih 46 letih nemške uprave je zaključila slovenska uprava 28. julija 1923. peto, skupno pa 51. šolsko leto tega zavoda z 59 gojenci (25 drugoletnikov-absolventov, 29 prvoletnikov in 5 praktikantov). Iz Slovenije jih je bilo 49, s Primorskega 4, iz Hrvaške 3, po 1 gojenec pa je bil iz Dalmacije, Črnegore in Srbije. Vsi so sinovi bolj ali manj premožnih kmetovalcev. V 52. šolskem letu 1923.-24. pa je v zavodu 47 rednih gojencev (brez 12 praktikantov): iz Slovenije 39, iz Hrvaške 2, iz Srbije 1 in s Primorskega 5.

Obisk zavoda je zelo dovoljen in se zadnja leta v splošnem še stopnjuje. Internat nudi prostora brez vsake težave le za 50 gojencev. Najboljši dokaz, kako šola ustreza našim kmetijskim potrebam. Da se zagotovi nadalje dober obisk, treba podeliti manj premožnim kmetiskim fantom izdatne podpore in ustanove, da jim omogočimo obisk zavoda; šola ni in ne sme biti samo za premožnejše sloje kmetijskega ljudstva; to bi bilo nesocialno in negospodarsko.

Blizu 700 absolventov in na tisoče obiskovalcev raznih učnih tečajev vinarske in sadjarske šole v Mariboru je delovalo in še deluje širom naše domovine in drugod na kmetijsko-gospodarskem polju; nekaj se jih je pa res porazgubilo v drugih, nekmetijskih poklicih, v kojih pa tudi morejo vsaj neposredno koristiti kmetijstvu, četudi v manjši meri. V zadnjem času je v tem pogledu bolje: z redkimi izjemami se posvečujejo vsi absolventi kmetijski praksi, največ na domači gru-

di, odnosno na posestvih svojih staršev. Tako dosega vinarska in sadjarska šola v Mariboru svoj glavni namen, ki se mu mora posvetiti tudi v bodočnosti.

Ker je Maribor ena najvažnejših prometnih točk na severu naše mlade države, narašča trajno število obiskovalcev zavoda. Kmetijski strokovnjaki šole pa prireajo po možnosti še posebna predavanja v Mariboru in po vaseh. Na mnoga pismena vprašanja se dajejo pismena strokovna mnenja. Tako ima šola premmnoge vezi z zunanjimi kmetijskimi interesi.

Velepomemben zgodovinski dan vinarske in sadjarske šole v Mariboru je bil 19. november 1922., ko smo proslavljali petdesetletnico obstoja tega zavoda z otvoritvijo nove srednje kmetijske šole v Mariboru, ki je začasno nastanjena v prostorih vinarske in sadjarske šole. Odlične svečanosti so se udeležili zastopniki številnih oblasti, uradov, kmetijskih šol, kmetijskih organizacij, korporacij itd.; razen teh gostov je bilo navzočih še nad dve sto drugih udeležencev, nekdanjih absolventov, učencev obeh šol, kmetovalcev, prijateljev šole itd.

Kot strokovni učitelji so delovali v šolskem letu 1922.-23. poleg ravnatelja vinarske in sadjarske šole, kmetijskega ravnatelja Andreja Zmavca, ki je učil vinarstvo in kletarstvo, naslednji gg.: inž. Valentin Petkovšek (kmetijski prirodopis, poljedelstvo, kmetijsko gospodarstvo in zadružništvo, kupčijstvo in kmetijsko pravo, kmetijsko knjigovodstvo), Josip Priol (sadjarstvo, sadjezanstvo, uporaba sadja, vrtnarstvo, čebelarstvo), inž. Drago Švigelj (živinoreja in mlekarstvo, telovadba, splošno obrazovanje in konverzatorij); razen teh stalnih strokovnih učiteljev so sodelovale prvovrstne učne moči z raznih drugih učilišč v Mariboru kot pomožni učitelji za ostale pomožne, odnosno pripravljalne in splošno izobraževalne pred-

mist« s svojo radičevsko-hrvatsko pobarvano pisavo hoče pripravljati nadvlado Hrvatov nad Slovenci. Ali ima »Avtonomist« Slovence res za tako kratkovidne, da ne bi jasno spoznali tega-le: Če kak list tako povečuje Radiča, priporoča njegovo politiko, hvali Hrvate zaradi njihove abstinence, kakor je to delal »Avtonomist«, ali ni potem čisto jasno vsakemu otroku, da dela tak list propagando za Radičevo stranko med Slovenci, za zmago hrvatstva nad Slovenci, da hoče kratkomalo spraviti Slovence izpod srbskega pod hrvatski klobuk, pod Radičevo komando? Kako resničen je bil ta naš očitek priča najbolj dopis, ki ga je »Avtonomist« objavil leta 1922 in ki ga priobčuje zopet v predzadnji številki. V tem dopisu se pravi: »Radič se s svojimi poslanci dobro drži. Hrvati že utegnejo kaj dobiti z leti, ker jim ni za dnevnice. Mi Slovenci bomo pa figo dobili; če bomo pa kaj dobili, bomo dobili le s pomočjo Hrvatov. Hrvati so res občudovanja vredni fantje. Mi Slovenci ne bomo nič dobili, dokler ne bomo imeli junaške in korajžne republikanske stranke, kakor jo imajo Hrvati.« — No, danes vidimo, kdo je bolj občudovanja vreden in kdo se je boljše držal v politiki: ali Slovenci, organizirani po veliki večini v Slovenski ljudski stranki, ki so bili ves čas za aktivno politiko v parlamentu, ali pa hrvatski Radičevci, ki danes preklinjajo svojo abstinence politiko, ki so jo še pred Radičevim odhodom v London blagoslavljali. — Zgoraj navedeni dopis, ki se ga »Avtonomist« še zdaj ni sramoval objaviti, pa kaže tudi, kako prav smo imeli, ko smo zadnjič zapisali, da je »Avtonomist« slovenski list — bil.

Kmetijska dela v mesecu marcu

Doma na dvorišču in pri živini.

Marec je tisti mesec, ko beži zadržljiva zima pred osvežujočo pomladjo. Ko je nastalo toplejše vreme in se začel taliti sneg, je paziti, da snežnica ne priteka v žitne shrambe in podsipnice z gomolji in korenstvom. Kako dobrodejna je moč solčnih žarkov za ubogi človeški rod na svetu, se niti približno ne da preceniti. Odprimo torej vrata na stečaj zlasti pomladnim solčnim žarkom, da pokončajo s svojim ostrim sevom razne škodljive glivice, ki so se naselile tekom zime v naših stanovanjih. Otroke varujmo pred prehladom na livadah, ker je zemlja v marcu še premrzla za prosto tekanje. Cestno ter drugo blato spravimo na kupe ter zvozimo na polje.

Ob lepem vremenu spuščajmo živino čim več na tekašče, da se razgiblje, kar prija zdravju živine. V tem času začnejo živali menjati svojo dlako. Zato jih je krmiti izdatno, ker so za tvorbo dlake potrebne redilne snovi prav tako, kakor za mleko in meso. Na pašnike še živine nikakor ne gorimo, ker je objedanje prvih travnih klic za poznejšo rast trave zelo škodljivo.

Če v puštu sonce kaže svojo moč,
Prav rada mrzla je Velika noč.
In zemlja malo bo poleti pila,
Če marca preveč vlage je dobila.

V vinogradu.

V prvi polovici marca se dovršuje rez vinske trte. Pozna rez slabi vinski trto s tem, da se izceja trtni sok na sveži rezni ploskvi. To izejanje utegne imeti posledico, da ostanejo najbližja očesa zaprta in ne poženejo. Ko se je zemlja nekoliko osušila, začnemo s prvo kopjo. Ob tej priliki moremo gnojiti s hlevskim gnojem ali z umetnimi gnojili, ako tega nismo opravili že v jeseni. Vežemo locne in zabijamo kolje, ki naj bo vsaj 2 metra

mete. Vsled prerane smrti inž. Švigelja († 10. maja 1923), suplenta srednje kmetijske šole v Mariboru, ki je bil na vinarški in sadjarski šoli pravzaprav pomožni učitelj, in zbog dolgotrajne boleznine strokovnega učitelja Priola sta bila zavodu v tekočem šolskem letu 1923.-24. začasno dodeljena strokovna učitelja Lap s kmetijske šole na Grmu v Novem mestu za sadjarstvo z uporabo sadja in vrtarstvo ter okrajni ekonom Wernig iz Slovenjgradca za živinorejo in mlekarstvo na obeh šolah, nanovo pa je bil imenovan inž. Zupanič, ki uči vinarstvo, kemijo z agrikulturno kemijo, vinsko kemijo z vajami, telovadbo ter splošno obrazovanje in konverzatorij. Vsa praktična dela pa vodijo in neposredno nadzirajo demonstratorji, odnosno instruktorji, ki jih je — všteti oskrbnika — pet. Stalni pisarniški moči sta dve (knjigovodja in pisarniška pomočnica).

Da izpolnjuje vinarska in sadjarska šola v Mariboru svoje naloge slej kot prej tako častno, je zasluga vseh, ki na njej vzgledno delujejo, po geslu našega Simona Gregorčiča:

«Ne samo, kar velevala mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!»

Splošni pogoji za sprejem učencev.

Šolsko leto začneja sredi septembra in končuje koncem julija prihodnjega leta. Ob sklepu vsakega polletja (semestra) sprejmejo učenci šolska spričevala. Učenci drugega letnika pristopajo pred izstopom iz zavoda k sklepnim izpitom iz strokovnih predmetov, na kar se jim izroča glavno spričevalo, ki ocenjuje tudi njih vedenje, pridnost pri pouku ter pridnost in spretnost pri delu.

dolgo, da moremo poletne mladike brez škode za razvoj trsa privezovati nanj. Režemo ključke od ameriške trte na dolgost 40—45 cm ter jih položimo do časa uporabe v zemljo na ne prevlažnem in ne presuhem prostoru vinograda. Tla, ki so bila v jeseni rigolana, je poravnati in nakoliti. Ako niso tla premrzla in premokra, se more začeti s sajenjem enoletnih ali dveletnih cepljenk. Pri sajenju je trte 2 cm visoko zasipati s peskom ali rahlo zemljo, ker bi se sicer utegnile pripetiti, da bi se posušile.

V sadonosniku.

Mesec marec je čas pred rastno dobo (vegetacijo), ko imamo v sadovnjaku navadno največ dela. Vršino snaženje sadnega drevja, dokler ne začne poganjati. Lepo osnaženo sadno drevje je najlepše spričevalo vsakega sadjarja. Dokler bomo opazovali zanikernost in malomarnost v tem oziru, se ni nadejati znatnega napredka v sadjarstvu. Kakor je sramotno za vsakega poljedelca, ki pušči rasti plevel na polju, ravnotako nespametno je, ako trpi sadjar zanemarjeno drevje v svojem sadovnjaku. — Glede snaženja sadnega drevja, kakor važnih sadjarskih opravil sploh, je treba, da se posestniki sadnega drevja, ki niso strokovnjaki, dajo podučiti od večjih sadjarjev. Koliko nedostatkov se vrši ravno v tem oziru dan na dan, se ne da povedati. Prav velikokrat vidimo napake pri žaganju vej. Širclji po drevju so znamenje zanikernega in nevesčega sadjarja. Debelim vejam prizanašajmo in skušajmo kako drugače razredčiti vejevje. Z žaganjem debelih vej prizadenemo drevesu ogromne izgube hranilnih snovi, ki so bile potrebne za prirast in povzročimo velike rane, ki jih staro drevo le težko zaceli. Takšne veje bi morali odstraniti že v mladosti, ko so bile še šibke in po svojem obsegu neznatne. Vejo odžagamo tako, da izpade rana kolikor mogoče majhna. Žagati torej ne smemo posev, temveč z rastoje veje v navpični smeri. Rané na mladem drevju, ki niso večje od 5 cm v premeru, zacelijo navadno same ob sebi, ako smo jih obrezali gladko na rezni ploskvi. Takšnih ran ni treba zamazati. Večje rane, zlasti na starem drevju, pa je treba na vsak način prevleči s cepilno smolo ali katanom, da jih obvarujemo pred gnilobo. Votline v starem drevju izstrgajmo s kakšnim strgalnikom ter zadelajmo s cementom. Mlado drevje, ki smo ga vsadili pred par leti na stalen prostor, je pregledati ter po potrebi obrezati. V mrzlejših legah moremo vršiti obrezovanje do konca meseca, v toplejših pa je dokončati to delo v prvi polovici marca. Ako smo drevo pravilno obrezovali v mladosti, ne bo treba žagati debelih vej v svrhu razredčenja v starosti.

Tu in tam opazimo, da gredo mlada drevesa dokaj hitro kvišku, dočim ostajajo debela šibka ter kažejo gladko napeto kožo. Na takšnem drevju je treba debelitev debela s primernimi zarezi v skorjo pospešiti. To storimo, ako prerežemo z ostrim nožem kožo na deblu v eni črti od vrha do tal in sicer na dveh nasprotnih straneh. Paziti moramo pri tem poslu, da prerežemo samo kožo in ne ranimo lesa.

Če najdemo krepko rastoče drevje, ki ne rodi, storimo najboljše, ako ga precepimo s primerno sorto. V tem slučaju cepimo v razkol ali pa v zarezo. V marcu je tudi najprimernejši čas za saditev sadnega drevja. Kdor je pripravil jame in kole za saditev sadnega drevja. Kdor je sedaj hitro in dobro izvršil. O sajenju sadnega drevja bomo spregovorili podrobneje na drugem mestu.

V drevesnici cepimo divjake pri tleh ali pa v vrhu. Okulante prirežimo na čepe, ako tega nismo storili že meseca februarja. V jeseni zrigolani svet za nov drevesnični letnik zasadimo z divjakji, ki jih bomo avgusta očeslali na mestu.

Pogoji za sprejem učencev se uradno objavljajo navadno meseca junija ali julija vsakega leta v raznih strokovnih in drugih listih ter se glasé približno tako le:

Na državni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne . . . septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek sedaj 25 dinarjev) za sprejem je pošiljati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do . . . julija t. l.; prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o nravnosti pri onih prošnicah, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na državni ali kak drug stipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter barem z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nardarjeni, zdravi kmetski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi meščanske ali kake nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku

Na polju in travnikih.

Na njivah je prvi posel, da prebramamo vso jesensko oranje. Kar ni bilo preorano pred zimo, preorjimo sedaj v pomladi, čim to vreme dopušča. Ko se je zemlja nekoliko scedila in osušila, je sejati oves, letni ali jari ječmen, jaro pšenico, grašico in bob. Te setve so navadno boljše, čim ranije se posejajo. Za tem je pripravljati zemljo za koruzo in za krompir. Pri tem je potrebna brana bolj nego plug, ker je v pomladi več branati, nego orati. Veliko večjo korist imamo namreč, ako v jeseni globoko preorjemo, v pomladi pa dobro prebramamo, kakor če v pomladi gnojimo in orjemo. Ozimino je, kakor smo že povedali za mesec februar, prebrnati ali prevajljati, da pretrgamo prsteno skorjo in omogočimo pristop zraka do korenin.

Na travnikih se poslužimo sedaj travniške brane v polnem obsegu. Njeni premakljivi zobje naj okopajo vso travniško ozemlje kar najtemeljiteje ter naj iztrgajo tudi mahovino in nadležni plevel, ki duši travo.

Na vrtu.

Ker so vsled hude zime v preteklem mesecu zgodnja pomladanska dela morala izostati, veljajo že takrat navedena vrtnarska opravila tudi za mesec marc. Na prisojenih mestih sejemo v prvi polovici mesec grah, peteršilj, mrkev, zeler, salato, rano zelje in ohrovt. Koncem marca moremo sejati pozno zelje, karfiol, paradiznike, patležan (Eierfrucht) in papriko. Grah more biti izpostavljen brez škode še 4 stopinjam C mraza, dočim fižolu škodujejo že hladne noči. Vrtno zemljo ob priliki kopati in gnojiti. Vrtnice odkriti in obrezati.

V kleti.

Zapolnjujmo vino v sodih z vinom enake kvalitete in zračimo kleti ob toplih dneh. Prazne sode zveplajmo redno vsakih 6—8 tednov, pri čemur se poslužujemo zažveplalnikov, ako ne uporabljamo tankih azbestnih žvepljenih trakov, pri kojih žveplo pri gorenju ne odpada. Z drugim pretakanjem vina čakajmo še najmanj do srede aprila, ko se začne kletna toplota znatno spreminjati. Pregosto pretakanje vino slabi, ker mu jemlje preveč alkohola in dišečin, od katerih je odvisna vrednost vina v prav veliki meri. Zategadelj imajo vinske trgovine, ki vina ob nezadostni množini primerne posode prelivajo čestokrat iz sode v sod, navadno slabše kvalitete, nego vinski producenti. Iz tega je tudi umevno, zakaj so stara vina, četudi drugače brezhibna, glede alkohola revnejša, kakor so bila v svoji mladosti. Ako nam je vino po prvem pretakanju porjavelo, ga čistimo z želatino ali rastlinskim ogljem (eponitom, enokarbonom). Da se napaka ne ponovi, mu dodamo obenem 3—5 g natrijevega bisulfita na 1 hl.

V čebelnjaku.

Čim nastane toplo vreme in se vzdigne temperatura v sencu na + 8° C, se čebelice podajo v naravo, da se očistijo. Da solčni žarki prezgodaj ne zvabijo čebelic na plan, je treba žrela panjev obsenčiti, kajti v mrzlem zunanjem zraku pod + 7° C bi čebele otrpnile in umrle. Čebele, ki se zvečer, ko so se vrnile iz trebljenja v panj, dolgo časa ne morejo umiriti, ali ki tekajo nemirno po bradici, so najbrž brez matice. Če nimamo matice v rezervi, bode treba misliti na združenje, ko bode kazal toplomer nad + 8° C. Ponajveč odletajo in umirajo na prostem bolehe ali ostarele čebele. Zato nas naj ne vznemirja, ako najdemo pred panji ali na dnu panja nekaj desetih mrtvecev. Je to pač naravni pojav normalnega izumiranja, če pomislimo, da v času napornega dela žive čebele-delavke k večjemu dva meseca. Ob lepem

zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbnina znaša do preklica mesečno . . . dinarjev. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Izključenim in samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana oskrbnina ne vrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta drž. mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za sprejem se rešujejo pismeno.

Razen navedenih pogojev za sprejem je pomniti še sledeče:

V zavodu stanujoči učenec (internist) mora s seboj prinesiti najmanj 4 srajce, 2 spalni srajci, 4 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 žepnih robcev, 4 obrisače, 1 glavnik, po 1 krtačo za obleko in obuvalo, potrebščine za krpanje obleke, po 1 popolno letno in zimsko obleko za delavnik in praznik, moški predpasnik, 2 para dobrega obuvala (z gladkimi podplati ali kvečjemu nabitiimi z gladkimi žreblji), 4 posteljne rjuhe, po 1 letno in zimsko odejo, izglavnik z dvema prevlečkama. Trsne škarje, vrtnarski in cepilni nož ter ročni brusni kamen, kakor vse za pouk potrebne knjige in druge šolske potrebščine se nabavljajo po posebnih ustnih navodilih po možnosti skupno. Perilo mora biti zaznamovano vsaj z začetnima črkama lastnikovega imena in s številko, katero pa naznani ravnateljstvo šole ob sprejemu v šolo. Perilo se pere v zavodu.

(Dalje prihodnjič).

vremenu odstranimo mrtevce in mel z grebljico, ali pa izvlečemo in očistimo oljnato lepenko, če smo jo pri vzimljenju dali na dno panja. Mrtve čebele pregledajmo vsikdar pazno, dali se med njimi ne nahaja morda tudi matička. Če imajo čebele malo ali celo nič obnožine, naj se natrosi na sat s trotovkami celicami pristna pšenična, ržena, bobova ali grahova moka in naj se postavi pred čebeljak, da se morejo čebele poslužiti tega surogata za prehranjevanje zalege. Če primanjkuje medu, naj se čebele v toplih dneh krmijo s toplo sladkorno raztopino, oziroma z razredčenim medom, v mrzlih dneh pa s pokladanjem kandira v koščkih. Če b čebele trpele žejo, kar se spozna po debelih zrnih strjenega medu v melu, se v mrzlih dneh, ko čebele ne morejo izletati, lahko napoji čista gobica in potisne do gnezda. V toplen času pa naj se postavi pred čebeljak koritce z vodo, na kateri naj plavajo deščice, da bi čebele ne utonile.

V marcu kmetsko delo se začinja

V vinogradu, v vrtu in na njivi;

Solnce nad naravo se razpenja,

Svet v pomladni se budi milini.

Vekoslav Stampar, ekonom, Ptuj.

Preglejte volilne imenike in reklamirajte!

Volitve so blizu! Občinske že najbrž aprila ali maja, narodnoskupščinske pa gotovo tudi v kratkem. Kdo bo smel tedaj voliti? Samo tisti, ki so vpisani v volilne imenike! Župani so morali do konca januarja spisati vse letošnje volilce v poseben seznam — volilni imenik. Začetkom februarja so morali ta imenik poslati okrožni sodnji v potrdilo. Koncem februarja jim je sodnja potrjene imenike vrnila in županstva so morala takoj volilne imenike razgrniti v občinski pisarni, da jih vsakdo lahko pregleda. Ko župan volilne imenike razgrne, mora to razglasiti. Razglasiti pa mora s pismeno objavo na občinskem uradu, po kmetskih občinah poleg tega še z razglasom pri cerkvi. V razglasu mora izrečno povedati, da bodo smeli letos voliti samo tisti, ki so vpisani v letošnji volilni imenik. Volilni imenik mora ostati skozi celo leto razgrnjen. Izjema je le za časa volitev.

Pri vsakem županstvu so razgrnjeni dvojni volilni imeniki: eni za občinske volitve, drugi za volitve v nar. skupščino, oblastne in srezke skupščine. V občinski volilni imenik se vpišejo oni, ki že eno leto bivajo v občini; v volilni imenik za narodno, oblastno in srezko skupščino pa oni, ki so najmanj šest mesecev nastanjeni v občini.

Vsako ima (ne samo volilci) pravico volilni imenik pregledati, prepisati ali natisniti. Vsako ima tudi pravico, reklamirati, to je zahtevati popravek volilnega imenika ne samo zase, ampak tudi za druge: **vreklamirati sebe in drugega in izreklamirati sebe ali drugega.**

Reklamacije

ali popravke volilnega imenika lahko zahteva vsakdo ali pri županstvu, ali pri okrožnem sodišču. Pri županstvu lahko zahteva popravek pismeno ali ustmeno. Ustmeno reklamacijo vpiše županstvo v zapisnik. Pri okrožnem sodišču se lahko zahteva popravek samo pismeno. Pri obeh: pri županstvu in sodišču, se morajo reklamaciji priložiti dokazila. Kot dokazila morejo služiti samo polnoveljavne listine in sicer: 1. brezplačno potrdilo župnega urada, da je dotični dovršil 21. leto; 2. brezplačno potrdilo županstva (v mestu policije), da biva že čez šest mesecev (oziroma za občinsko volilno pravico čez eno leto) v občini. Ta potrdila se morajo dati tekom 24 ur. Na podlagi teh dveh listin se lahko reklamira.

Ako oni, ki reklamira, zahteva, da se mu izda o tem potrdilo, mora županstvo, oziroma okrožno sodišče, to takoj storiti.

Vsako reklamacijo v volilnem imeniku mora županstvo rešiti v petih dneh, bodisi da zahtevi ugodni ali neugodi. Svojo rešitev vroči onemu, ki je zahteval popravek (reklamiral) takoj, ako se javi v petih dneh. Ako se tiče rešitev tudi koga drugega, jo izroči tudi temu službeno v petih dneh. Rešitev se vroči prizadeti osebi proti primernemu potrdilu ali (če ne zna pisati) pred dvema pričama. Ako prizadete osebe ni najti, se nabije rešitev na dom pred dvema pismenima pričama, ki se podpisata na receptu skupno z onim, ki je nabil rešitev na dom. Ako se ne ve niti za dom prizadete osebe, tako da se ji ne more vročiti rešitev, se nabije rešitev na občinsko hišo. Oni, ki se zavrnejo, ker reklamaciji niso priložili zgoraj omenjenih dokazil (potrdilo o starosti in bivanju v občini), smejo znova reklamirati in predložiti dokaze.

Ako županstvo v zgoraj omenjenem roku petih dni ne izda nobene rešitve o zahtevi popravka v volilnem imeniku, se smatra, da je zahtevniku popravka zahtevo odklonilo. Reklamant (zahtevnik) ima pravico, da se pritoži na okrožno sodišče. V tem primeru zahteva okrožna sodnja od županstva vse potrebne akte ter odloči po dokazih.

A ne le oni, ki zahteva popravek, temveč tudi tisti, ki se ga tiče popravek, ima pravico, da se v treh dneh od prejema rešitve pritoži na okrožno sodišče. Ako je županstvo zavrnilo reklamacijo onega, ki je zahteval popravek volilnega imenika, mora oni, ki se ga tiče ta zahteva, če hoče kaj izjaviti v svojo korist, to storiti županstvu v treh dneh od prejema rešitve. Pritožba na okrožno sodišče in izjava pri občinskem uradu se vroča županstvu ustno ali pismeno. Pritožbe ali izjave vpišuje županstvo v zapisnik ter da vsakomur, ki zahteva, potrdilo, da in katerega dne se je pritožba ali izjava oddala županstvu.

Za zahtevo popravka volilnih imenikov (reklamacijo) se ne pobira nobena taksa niti za opravilo niti za akt niti za listine (dokazila, potrdila, spričevala od župnega urada ali županstva, policije itd.), pač pa se mora na njih označiti, v kakšen namen se izdajajo. Pristojna oblastva (župni urad, županstvo itd.) morajo izdati zahtevniku v 24 urah vse listine, ki se zahtevajo zaradi popravka volilnih imenikov.

Ob času volitev se smejo popravki zahtevati še 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvah.

Na koga je treba pri reklamacijah posebno paziti? 1. Na tiste, ki tekom letošnjega leta izpolnijo 21. leto, te treba vreklamirati, ako jih župan še ni sam vpisal. 2. Na vojake, ki so letos odslužili ali bodo letos odslužili svoj rok; tudi te mora županstvo vpisati v volilni imenik!

To številko »Slovenskega Gospodarja« si shranite zaradi članka o volilnih imenikih!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Radičevi poslanci, katerih poverilnice so že izročene skupščinskemu predsedstvu, pridejo najbrž že danes v parlament ter se bodo udeleževali tudi vseh tekočih razprav. O radikalskih nakanah se širijo najrazličnejše vesti. Gotovo je, da bi bilo Pašiču najljubše, če bi mu dvor dovolil razpustiti parlament ter potem razpisati nove volitve. To se pa ne bo zgodilo, ker zahteva dvor, da se predvsem reši v skupščini še invalidsko vprašanje.

Proračunske razprave v skupščini potekajo brez pravega zanimanja in ob pičli udeležbi, ker so vladni poslanci v skrbeh glede nastopa bloka na vednih sejah.

Napetost med Jugoslavijo in Bolgarijo je precej popustila. Naš poslanik v Sofiji je sprejel več sofijskih novinarjev ter izjavil, da so zadnji čas napeti odnosi med Jugoslavijo in Bolgarijo na potu zboljšanja, ker je bolgarska vlada ukrenila vse potrebno proti madeonskim organizacijam. Situacija je sedaj povoljna in ni nobenega razloga za vznemirjenje.

Po poročilu ministra za zunanje zadeve je bila podpisana trgovinska pogodba med našo državo in Japonijo, ki je bila sklenjena na Dunaju dne 16. novembra 1923.

V GRČIJI

se je izvršil pokret na levo. Republikanci so gospodarji položaja ter pripravljajo proglas na narod, da je dinastija odpravljena ter je radi tega glasovanje glede vladavine nepotrebno. Venizelos je zopet odpotoval iz dežele. — Grčija je priznala sovjetsko Rusijo in z Italijo hoče zopet stopiti v dobre odnose.

NARODNE MANJŠINE V ITALIJI.

Slovinci in Nemci nastopajo pri volitvah z vezano kandidatno listo, ki nosi za znamenje lipov list in planinko. Zastopstvo Slovencev je bilo pri predsedniku vlade in tem povodom piše tržaška »Edinost«: »Svoja zatrdila našima zastopnikom mora g. Mussolini pravei tudi v prakso, ker so zahteve naše narodne manjšine najskromnejše, ker ne zahtevamo nič drugega, nego kar nam gre po naravnem in državnem pravu, ničesar, kar bi ne bilo v skladu s koristjo države. Ukrene naj, da se zacelijo rane, ki jih vsekala našemu ljudstvu dosedanja zgrešena manjšinska politika. Povrnite nam naše ljudsko šolstvo, ne ovirajte nadalje drugih naših kulturnih naprav, odprite zopet vrata oblastem našemu jeziku in zagotovite nam svobodo enakopravnih državljanov. Ne odrekamo se nadi, da se mora to spoznanje uveljaviti tudi v Rimu. Toliko ostajamo optimisti. Če pa bodoči dogodki pokažejo, da naš optimizem ni bil upravičen, bomo vedeli, kaj je naša dolžnost kot glasila naše jugoslovenske manjšine v Italiji.«

FRANCIJA.

Francoski frank silno pada in vlada si prizadeva z raznovrstnimi odredbami preprečiti špekulacije ter zopet popraviti valuto. Uspehov ni nobenih in mnogo se naglašja, da je zboljšanje mogoče le z novo vlado in novo politiko.

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

Osnutki za predavanja. 3. številka osnutkov za predavanja je izgotovljena, prihodnje dni jo bomo razposlali. Poslali jo bomo skupno s 1. in 2. številko tudi vsem onim društvom, ki nam niso še poslala pristopne izjave. Osnutke je treba preštudirati in nekoliko razširiti in na ta način ima vsako društvo lepa in aktualna predavanja na razpolago. Prosimo, da izvršijo vsa društva ta predavanja čim prej skupno s Kmetstvo zvezo.

Pristopne izjave. Vsem izobraževalnim društvom lantantske škofije, ki niso dosedaj še poslala pristopnih izjav, smo že, oziroma bomo te dni poslali nove okrožnice s pristopnimi izjavami. Povdarjali smo že, da to ni nikaka formalnost; to je prvi korak centrale k pozitivni društvene življenja. Predvsem pa hočemo na podlagi pristopnih izjav izvesti podrobno organizacijo naših društev v

zmislu poslovnika Prosvetnih zvez v Ljubljani in v Mariboru. Zato ponovno prosimo, da nam vsa društva, ki niso še tega storila, čimprej pošljejo pravilno izpolnjene pristopne izjave.

Poslovnik. Kakor nam je sporočila ljubljanska Prosvetna zveza, bo poslovnik do dne 20. t. m. postavljen, nato dobimo prvi odtisek v korekturo. Upamo, da bo poslovnik v doglednem času izgotovljen. Vsa naša društva, razven onih, ki so nam že to sporočila, prosimo, da nam javijo, koliko izvodov poslovnika želijo nabaviti. Želeti bi bilo, da bi imeli vsaj vsi glavni društveni odborniki po en izvod.

Olajšava pristojbin. Prošnjo za olajšavo prireditvenih pristojbin in taks smo vložili. Ko dobimo rešitev, upamo da ugodno, bomo takoj vsa naša društva obvestili v naši »Straži« in v »Slov. Gospodarju«. Zato dobro shranite potrdilo o sprejemu v Prosvetno zvezo.

Dekliške zveze celjskega okraja, t. j. iz župnij: Petrovče, Teharje, Vojnik, Frankolovo, Zalec, Galicija, Griže in Celje okolica, imajo v nedeljo, dne 16. marca, ob 3. uri popoldne, v vrtni dvorani hotela »Beli vol« ustanovni seštanek Okrajne DZ. Odbornice posameznih DZ, ne pozabite prinesiti s seboj: 1. Kratko pismeno poročilo o dosedanjem delovanju svoje DZ. 2. Na posebni poli napisan odbor svoje DZ. 3. Dosedanje poslovne knjige. Naj nobena odbornica DZ v zgoraj omenjenih župnijah ne izostane od tega, za razvoj Dekliških zvez velevažnega seštanika!

Dekliške zveze ptujskega okraja. V nedeljo, dne 23. marca, se vrši enak seštanek v Ptuj, v minoritskem samostanu za Dekliške zveze ptujskega okraja. Posamezne DZ še prejmejo tozadevne okrožnice.

Tajništvo Prosvetne zveze.

Naše prireditve.

Orlovski odsek v Slivnici pri Mariboru priredi na Jožefovo dne 19. t. m., ob treh popoldne, v Društvenem domu drugo telovadno akademijo. Na sporedu bodo telovadne, deklamacijske in pevske točke. Pri prireditvi sodeluje dijaški orkester iz Maribora. Vsi somišljeniki in prijatelji naše mladine prisrčno vabljeni ta dan v prijazno Slivnico!

»Naša kri« ljudsko igro od priljubljenega pisatelja Franc S. Finžgarja vprizori Celjska orlovska srenja v Celju dne 16. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma. Igra je lepa in zanimiva posebno, ker je vzeta iz domačega kmečkega življenja. V njej nam slika pisatelj razmere iz časa francoskih vojn, ki so bile silno podobne sedanjim. Kmete je trla vojna in draginja, fantje so morali iti daleč v tujino k vojakom; končno so se ljudje uprli in pognali Francoze iz dežele. K igri vabimo cenjeno občinstvo, posebno pa brate Orlice in Orlice. Predprodaja vstopnic vsak delavnik dopoldan v Tajništvu SLS, hotel Beli vol. — Odbor.

Tudi pri nas napredujemo. Od Sv. Jurija na Pesnici poročajo: Se živimo. En dokaz za to je, da je naše Izobraževalno društvo letos imelo že dve lepi in dobro obiskani prireditvi. Prvi je poleg lepega petja uprizorilo žaloigro »Užitkarji«, drugi pa je bil 2. t. m. pri »pustnem smehu« na sporedu »Zamorec«, in pa posebno posrečena vesela igra o žalostni princesi »Joj prejez«, ki je gledalci ne bodo kmalu pozabili. Da hočemo tudi še nadalje živeti, kaže tudi to, da smo se ta predpust pridno ženili in možili — mladi in starejši. Škoda samo, da se pri nas še nismo povzpeli tako visoko, kakor čitamo poročila že iz nekaterih krajev, da bi opustili čezmerno veseljačenje ob gostovanjih — zlasti po krčmah, ampak bi rajši tem več darovali za razne dobre namene: bodisi za domače zvonove ali za druge velike potrebe doma, širom domovine in drugod. Naj bi se izobraževalnemu društvu polagoma posrečilo, zbuditi zlasti pri odrasli mladini vedno več zanimanja za višje stvari in potrebe!

Tedenske novice.

ZUPANSKI TEČAJI

se vršijo

I. v nedeljo, dne 16. marca ob 9. uri popoldne v Celju (hotel Beli vol, vrtna dvorana) za okrajno glavarstvo Celje (sodni okraj Celje, Laško, Šmarje, Vransko in Gornji grad) ter sodna okraja Rogatec in Šoštanj.

II. v nedeljo, dne 23. marca ob 11. uri v Ljutomeru (okrajna posojilnica) za okrajno glavarstvo Ljutomer, (sodna okraja Ljutomer in Gor. Radgona).

Župani in odborniki! Udeležite se polnoštevni! Govorijo gg. uradniki-strokovnjaki, o vojaških zadevah pa podpolkovnik g. Jurkovič.

Županski tečaj v Ptuj v nedeljo dne 9. t. m. je vkljub skrajno slabemu vremenu posetilo čez 50 udeležencev. Tečaj je otvoril gospod vladni komisar okrajnega zastopa M. Brenčič. Predsedoval je načelnik okr. Županske zveze g. Murek. Predavali so gg. dr. Mengušar o lastnem in prenešenem delokrogu občine, dr. Zavadlal o občinskem gospodarstvu in g. podpolkovnik Jurkovič o vojaških zadevah. Udeleženci so s pozornostjo in velikim zanimanjem sledili predavanjem in so se oglašali ob koncu z raznimi vprašanji. Izrekla se je tudi želja, da se potom merodajnih činiteljev izposluje, da županom ne bi trebalo ob vpoklicu rekrutov voditi istih k vojnemu okrogu, ker za to v Sloveniji in Hrvaški ni nobene potrebe. Tečaj, katerega je posetil tudi g. okrajni glavar dr. Pirkmajer in g. dr. Bratina, je zaključil z zahvalo gg. predavateljem g. komisar Brenčič in izrekel željo, da priredi Županska zveza še vnaprej

take tečaje, kateri pa bi naj obsegali celi dan, ker je snov preobširna, da bi se jo moglo podrobno predelati v par urah. — Enak tečaj se je vršil dne 2. marca v Mariboru, kjer so predavali g. komisar Makar o županskem poslovanju, dr. Podlesnik o zdravstvenih nalogah občine in g. podpolkovnik Jurkovič o vojaških zadevah.

Občine, ki želijo kake spremembe glede kraja pri letošnjih naborih, naj to do 1. aprila sporočijo komandi svojih vojnih okrogov!

Shod obrtnikov za celi gornji del Štajerske, (mariborski, ptujski, slovenjebistriški, lenartski okoliš) se vrši na **Jožefovo**, dne 19. marca dopoldne ob 10. uri v Mariboru v dvorani gostilne Orovič v Vetrinjski ulici. Govorita narodna poslanca **Vesenjak in Žebot**: o vladnem zakonskem načrtu glede državne obrtne banke, o zakonu glede taks in o drugih zakonih, ki zadevajo obrtništvo. Na shod so povabljeni obrtniki — somišljeniki iz celega gornjega Štajerja, iz mest, trgov in dežele, okolice Maribora, Ptuj, Slov. Bistrice, St. Lenarta. Kovači, ključavničarji, mizarji, zidarji, tesarji, kolarji, krojači, čevljarji itd., sploh vsi mali in srednji obrtniki in trgovci sta povabljeni, da pridete na shod. Privedite seboj tudi svoje tovariše!

† **Zlatomašnik Franc Cizej**. Pri Sv. Martinu pri Šaleku je umrl v četrtek, dne 6. t. m., ob šestih zvečer, tamkajšnji župnik Sranc Sal. Cizej. Rajni je bil rojen dne 24. jan. 1846 na Gomilskem, v duhovnika posvečen julija 1871, ter po raznih službah v več župnijah pri Sv. Martinu župnik dne 5. marca 1893. Bil je pravi mož iz ljudstva za ljudstvo, povsod na svojem mestu, pri občini, okrajnem zastopu, šolskem svetu kot steber slovenstva, prijatelj ljudstva, ljubitelj cerkve. Užival je splošno spoštovanje in bil radi svoje ljudomilosti povsod priljubljen. Naj uživa večno plačilo!

Mariborske novice. Lepa slovesnost pri šolskih sestrah se je vršila dne 2. marca. 15 novink je bilo preobčenenih in sprejetih v krasno cvetoči vrt sv. Frančiška. Imena novo sprejetih so: Adamič s. Vitalija, Bakan s. Antonina, Udovič s. Barnaba, Veternik s. Benigna, Ojstršek s. Venancija, Hrastar s. Melhijora, Kravcar s. Feliksa, Rupi s. Agapita, Selšek s. Martina, Tomašič s. Viktorija, Korošec s. Ireneja, Košir s. Kunigunda, Drev s. Laurentina, Mikolič s. Aleksandra, Pukšič s. Liberata. Celi slovesnosti je dala poseben sijaj navzočnost prevzvišenega škofa dr. Karlina, ki so sami izvršili obrede sprejemanja. Med sv. mašo, ki so jo darovali škof, so pristopile neveste k sv. obhajilu; nato so imeli škof globoko zamišljen nagovor, v katerem so povdarjali važnost tega trenutka in odločitev za vstrajno ponižno delo v redovniškem poklicu ter slovesno sprejeli novinke. Ginljiv je bil prizor, ko so belo oblečene sprejemanke svoje mlado življenje posvetile Bogu in delu za blagor bližnjega. Iz srca želimo dobrim šolskim sestram v Mariboru, da bi še večkrat in bolj pogosto sprejemale tako lepo število novih sodelavk v svoj red. Kongregacija šolskih sester se širi po vseh krajih, od vseh strani dobivajo vabila, da naj ustanovijo nove naselbine, ali pošljejo nove sestre v že ustanovljene, a sestre ne morejo vsem željam ustreči, ker primanjkuje delavk. Vabimo zato naše vrle slovenske mladenke, ki čutijo v srcu samostanski poklic, da se oglasijo v samostanu šolskih sester v Mariboru in vstopijo v redovniški stan. Pomlad bo prišla kmalu v deželo, naj bi se razcvela spomlad tudi v srcih slovenskih mladenk, ki stremijo kvišku k redovniški popolnosti, in prinesla obilo novih sejalk božje ljubezni samostanu šolskih sester v Mariboru. — V Mariboru so izsledili razpečevalce ponarejenih kolkov po 10 dinarjev. Koleki so bili ponarejeni v Gradcu. Več oseb je pod ključem in vršijo se velike preiskave. — Na Kalvariji v Mariboru se je te dni obesila neka Marija Zunko. Vzrok samoumora sta beda in pomanjkanje. — Kat. izobraževalno društvo v Lajtersbergu obhaja dne 19. t. m. obletnico blagoslavljanja zastave. Na ta dan ima v frančiškanski cerkvi ob 10. uri dopoldne sv. mašo, katere se udeležijo vsi člani z zastavo. Popoldne ob pol petih je predstava narodne igre s petjem »Deseti brat« v Narodnem domu. K obilni udeležbi vabi odbor.

MARIBORSKA POROTA.

Dne 5. marca se je zagovarjal pred porotniki mariborskega sodišča 37letni posestnik Pavel Madaras iz Lendave. Pri kohanju v vinogradu Štefana Huzjana se je opil ter začel razsajati. Prišedši domov, je nagnl vso družino iz hiše, ktero je hotel požgati. Ko so ga prišli sosedje mirit, jih je nagnal z gnojnimi vilami, pri čemer je udaril Štefana Žerdina po glavi tako, da mu je zlomil očesno kost ter je Štefan oslepel. Madaras je bil obsojen na dve leti ječe.

Istega dne je bil obsojen Mihael Vid, posestnik iz Čentibe, ki je obdolžen, da je ubil svojega sosedu Vendela Feher. Imela sta skupaj se držec gozd in Vid je Feherju večkrat ukradel kako drevo. Dne 16. novembra 1923 sta zopet oba sekala drva v gozdu, zvečer se je Vid vrnil domov, Feher pa je izostal. Drugo jutro so ga našli v gozdu mrtvega. Vida so takoj zaprli kot osumljenca in mariborska porota mu je prisodila sedem let ječe.

Dne 6. t. m. je prišel pred porotnike pretkan goljuf in tihotapec Ferdo Koren iz Zg. Ročice, ki je po poklicu brezposeln mesar in velik delamrznež. Dne 18. sept. m. l. je ogoljufal na sejmu v Ptujju posestnika Antona Habjaniča iz Lancove vasi za dva vola, vredna 60.000 kron. Koren je vola kupil, dal pa je samo 200 kron are, nakar je oba vola prodal naprej kmetu Janezu Čučku za 54.000 kron. Habjaniču ostalega dolga ni izplačal, zato je bil aretiran, a se je srečno izmuznil. Pri Sv. Lenartu so ga čez par dni potem opazili v neki gostilni ter ga aretirali. Porotno sodišče ga je obsodilo za njegovo goljufijo na tri in pol leta ječe.

Naslednji dan so porotniki obsodili na štiri leta ječe 21letnega Franca Mariniča, ki je vsled maščevanja zažgal gostilničarju Kolmanu Srčiču v Kranji škedenj.

Za njim se je zagovarjal Ciril Zinko iz Koračic, ki je dne 11. decembra 1923 v Marišeku zaklal posestnika J. Kosija. Zinko je dejanje priznal, zagovarjal pa se je, da je zarinil nož Kosiju v pleča v silobranu. Porotniki so to vpoštevali in Zinko je dobil samo 11 mescev ječe.

Dne 8. marca je bil obsojen na šest let težke ječe mlinarski pomočnik iz Sela v Prekmurju Kolman Vaš radi uboja. Vsled malenkosti je napadel posestnika Ludovika Fliserja ter ga zabolal z nožem v trebuh, da je naslednji dan umrl vsled zadobljene rane. Porotniki so vprašanje uboja soglasno potrdili.

Zalosten dokaz današnje pokvarjenosti, ki vlada med mladino, je nudil mladi, komaj 17letni pustolovec Adolf Goršič. Iz študenta učiteljskega se je prelevil v tata in prefriganega goljufa ter je kradel po celi Sloveniji, največ pa v Mariboru in v Ljubljani. V Mariboru se je predstavljaj kot »medicinc«, vlomil pa je v več stanovanj ter odnesel iz njih najrazličnejše stvari, katere je prodal za smešno nizko ceno. Nazadnje ga je zgrabila roka pravice in porota mu je prisodila štiri leta težke ječe.

Dne 11. marca je porota obravnavala še dva zadnja slučaja. Prvi se je zagovarjal Jožef Kolarič, 24letni posestniški sin iz Kicarja pri Ptujju. Dne 17. februarja je pri luščenju bučnic pri posestniku Mlakarju zaklal s krušnim nožem fanta Piklerja, ki je vsled tega umrl. Obsojen je bil na pet let ječe.

Nato je sodišče izreklo smrtno obsodbo nad Jožefom Čirichem iz Drakovec pri Mali Nedelji radi znanega umora 25letne Angele Malek, s katero je imel Čirich že dve leti razmerje. Dne 16. januarja t. l. jo je ustrelil pri sosedu Martinu Špindler, potem pa se je sam dal prijati. Pred porotniki se je izgovarjal, da je bil silno ljubosumen in pijan ter ni vedel, kaj dela. Zagovor mu ni pomagal ter bo moral pravici zadostiti na večalih, če ne bo pomiloščen. Z njegovim slučajem je bilo porotno zasedanje končano.

Sreča v nesreči. V noči od 6. na 7. t. m. se je užgala v bližini Najbrža v Črni na Koroškem drvarska koč. Drvarji so trdno spali. Ob eni uri po polnoči se vzbudi Zavratnik, skoči po koncu in ko odpadne duri, zapazi, da je koč v plamenu. Z vso naglico vzbudi tovariše in ti so začeli grabiti, kar je kateremu prišlo pod roko in bosu ter na pol oblečeni so se še rešili iz goreče koč. Kočure ni bilo mogoče pogasiti in je pogorela do tal. Škoda znaša 20.000 K.

Smrt v cvetoči mladosti. Iz Remšnika smo prejeli žalostno vest, da je tamkaj preminula zadnjo nedeljo v cvetu mladosti hčerka remšniškega gostilničarja Gröglja, Micika. Rajni Miciki bodi zemljica lahka, g. Gröglju pa naše sožalje!

Poroča pri Sv. Trojici v Slov. gor. Poročena sta bila v tukajšnji romarski cerkvi dne 3. marca vrla Jožef Černčec in hčerka župana gornjepočrčanskega Ivana Sampl. Za vse dobro vnetima novoporočencema naše najpriskrnejše čestitke. Na gostiji omenjenih se je nabralo za nove trojiške zvonove 105.25 D. Prav lep Bog plačaj za ta dar! — Da bi se tudi drugod spomnili častivci Presv. Trojice naše prekrasne romarske cerkve, ter dae volje prispevali za kritje novih zvonov, ki so že vliiti, in se bodo na letošnjo belo nedeljo potegnili v zvonike.

Poročila sta se dne 25. februarja t. l. Martin Čuš iz Velovljaka z mladenko Marijine družbe Terezijo Bratec iz Gradišaka pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Zavednemu paru obilo sreče in božjega blagoslova!

Novice od Sv. Barbare v Halozah. Pretekli predpustni čas se je tu poročilo precej parov. Med drugimi tudi fant Bratušek Jože iz ugledne Rdžakove hiše v Paradižu z Dernikovič Alojzijo, županovo hčerko iz Pristave. Zenin in nevesta sta bila tudi večkratna društvena igralca itd. Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova. — Tukajšnje izobraževalno društvo je priredilo dve igri: »Pri gospodi« in »Zdaj gre sem, zdaj pa tje.« Sodelovala je od Sv. Marjete tamburaška godba in domača. Le vrlo tako naprej!

Novice od Sv. Križa pri Ljutomeru. V narodno-zavedno Staroves se je naselil nov, v tamošnjo vrlo družbo sodeči član. Barika Krajnc je namreč za tovariša dobila Cirila iz znane obitelji Karba na Krapji. Pri tej poroki je v ponedeljek še zdrav in krepak orgljaj g. nadučitelj Herzog. Njegova soproga je hčerka bivšega profesorja dr. J. Križan iz Kokorič. In sestra profesorja, Neža, je bivala pri svoji nečakinji. Sestro, članico družbe Marijanske, smo do hladnega groba spremili v torek. A v četrtek se je nepričakovano raznesel glas, da g. nadučitelja ni več med živimi. Umrl je vsled kapi. Blagi duši svetila večna luč!

Občni zbor katoliškega političnega društva v Konjicah. Na Jožefovo po večernicah ima Kat. polit. društvo svoj redni občni zbor o dvorani okrajne posojilnice. Govori narodni poslanec g. Franjo Žebot. Vsi na shod!

Novice iz Loč pri Poljčanah. Na veseli gostiji Arbeiter—Rak se je nabralo za naš orlovski odsek 740 kron. Bog živi! — Umrl je v Ločah krčmar in posestnik g. Vinko Kračun v najlepši moški dobi 51 let. Pripravil se je zelo lepo na smrt. Ker je bil izredno dobrega srca, ga je vse rado imelo. To je pričal tudi veličastni pogreb, katerega se je udeležila tudi šolska mladina z vsem učiteljsvom, občinski odbor, orožništvo in gasilno društvo. Domači pevski zbor je zapel dve žalostinki. Za vzgled drugim, posebno najbližnjim sosedom, še naj bo omenjeno, da je gospa vdova z vsemi otroci in s celo družino drugi dan pri sv. maši prejela sv. zakramenta za dušo blagega pokojnika. Naj mu sveti večna luč. Gospej in otrokom pa naše odkrito sožalje! — Ker je bilo v četrtek, dne 6. marca jako lepo vreme, so bili naenkrat vsi ločki jarki polni vode. Zvečer pa, ko so šli naši Orli od sestanka domov, sliši kmetski sin Janez Marguč nemilo javkanje in vzdihovanje iz enega teh jarkov. Ločanom dobro znan samostojnež — imena nočemo povedati — je zopet preveč pogledal v kupico,

padel v jarek, se pošteno napajal s »starino« in klical Jezusa in Marijo na pomoč. Fant je še pravočasno prihitel, potegnil reveža iz jarka in mu tako rešil življenje.

Krajevne organizacije SLS! Vzamite si za vzgled dve mali župniji: Gornjo Ponikvo, ki ima med 694 prebivalci 179 članov SLS in Sv. Frančišek v Sav. dolini, v kateri je med 1341 prebivalci 244 članov plačalo letni prispevek za SLS.

Preveč se je napil in objela ga je majka smrt. Na travniku za kolodvorom na Ponikvi ob južni železnici so našli zmurnjenega Jožefa Zatlja iz Hotunjega. Preveč se ga je nasrkal za likof in predno je prišvajdral do doma, je za večno zaspal na travniku.

Ljudsko gibanje v Selah pri Slov. Gradcu. Pri nas se pridno ženijo in možijo in pridno umirajo. Prejšnja leta smo že pozabili, kako se poroča; bila je po ena poroka na leto, ali še ene ne. Letos pa so se mladi ljudje ojunačili. Tesar Tomaž Kočnik je vzel Zagršnikovo rejenko Kristino Zagrnj. Karmerovim sta se oženila kar oba sina; Franc je vzel Platovšekovo Lucijo iz staro-trške fare, Matej gostilničarjevo hčerko Trezko Klančnik s Sel. Vrčkovnikov Tonček pa si je šel po nevesto v odlično Vrbnjakovo hišo v Pamečah. Bilo vsem srečno! — Umrl je med drugimi Ivan Zabel, 72 let star Zakotnikov oče, mož stare slovenske korenine. Bil je 19 let cerkveni ključar pri podružnici sv. Neže na Brdinah, katero častno službo opravlja zdaj njegov sin Ivan.

Prosvetno gibanje in novi zvonovi v Grizah pri Celju. Pri nas je v letošnjem predpustnem času vladalo precej živahno življenje. Meseca januarja so bili razni občni zbori, 3. februarja so nas Orlički razveselili z lepo izpadlima igricama: »K mami« in »Pijanec brr . . .«; 17. februarja je uprizorilo Kat. prosv. društvo igri: »Dom« in »Kje je meja?« Igrali so izborno. — Najlepše je pa bilo v nedeljo, dne 2. marca, ko smo slovesno blagoslovili dva bronasta zvonova. V soboto popoldne, 1. marca smo jih veličastno spremili s kolodvora v Zalcu do domače župne cerkve. Najprej so jahali Orli v krojih (8), nato je šla domača zabukovska godba, njim so sledili voz Orličev, vsi v novih krojih (28), nato okusno okrašen voz z zvonovoma, za njim botri in botre in družice na vozovih (12 vozov). Slovesen sprejem je bil v Megojnicah, kjer so deklamatorji in govorniki lepo pozdravili nova zvonova. Pet slavolokov s pomembnimi napisi je kazalo zvonovoma pot na njini bodoči dom. V nedeljo, dne 2. marca so veleč. gospod dekan, upravitelj Ant. Veternik ob obilni udeležbi vernikov med mogočnim pokanjem možnarjev zvonova slovesno blagoslovili, imeli potem v cerkvi slavnostni govor in s slovesno livitirano sv. mašo se je redka slovesnost lepo končala. Zvonova pojeta lepo ubrano — pa zvonjenje še ni polno, manjka še največji zvon; zato kličeta nova zvonova župljanom: še enkrat sežite v žepe, pa globoko in vsi, in imeli boste lepo popolno zvonjenje.

Bogokletno pokapanje pusta. Iz Ostrožna pri Celju poročajo: Na pepelnico, dne 5. marca t. l., se je na Ostrožnem pri Celju v gostilni Velenšek, p. d. »pri Zefki«, vršil tako divji in pohujšljiv dogodek, da ga mora javnost, posebno pa poklicana oblast, zvedeti. Da se raja in nori na pustni terek, je razumljivo, a da se uprizarjajo tako pohujšljivi prizori, kakor se je to zgodilo na pepelnico v ime-novani gostilni, pa presega vse meje. Maškarji so za konec norosti v sredo ob 5. uri popoldne uprizorili pogreb pusta, smešili na bogokletni način med plesom in rajanjem cerkvene pogrebne obrede in dajali nepopisno pohujšanje. Vsakega mimoidočega, ki ima še količkaj vere, je v srce zbolelo, ko je moral gledati in poslušati toliko smešenje vere in cerkvenih obredov. Pričakujemo, da se bo orožništvo za dogodek zanimalo!

Novi zvonovi v Kapelah pri Brežicah. Lani na Stefanovo se nam je ubil edini, po vojski ostali zvon. Nabavili smo si tri nove v teži 1030, 625, in 390 v E, Gis in H. Dospeli so na kolodvor v Brežice. V četrtek, dne 28. februarja smo šli po nje. Jahači, domača godba, 52 družic, vse krasno ovenčano. Bilo je nad 20 voznikov. Vsak zvon je vozilo dva para konj. Pri podružnici sv. Trojica je bil sprejem zvonov. Ljudstva je bilo ogromno. Nikoli ni bilo domačih faranov toliko skupaj, kot takrat. Potem v procesiji med godbo in petjem do župnijske cerkve. Tu so bile večernice. V nedeljo, dne 2. marca so bili zvonovi blagoslovljeni in v zvonik potegnjeni. Kljub pomanjkanju duhovnikov so bili navzoči štirje. Pridigoval je domači rojak, mozirski župnik č. g. Krošelj. Vse je šlo po sreči. Ob trideletni na 1. uru so se že glasili iz zvonika. Radost velikanska. Ljudstva ogromno, zlasti še iz sosednih župnij. Vsa hvala nabilalecem, posebno še cerkvenim ključarjem in županu. Pojte iz stolpnih lin v veselih in žalostnih okoliščinah človeškega življenja.

Celje. Sestre, članice celjske DZ in tudi druge, ste prijazno vabljeni, da pridete vse v nedeljo, dne 16. marca ob 3. uri popoldne k skupnemu sestanku, kjer se vrši okrajni občni zbor DZ za celjski okraj. Zelo važna! Za odbornice obvezno! Pozdravljeni!

Društvo organistov in glashenikov za Slovenijo s Prekmurjem ima svoj redni občni zbor po Veliki noči. Dan in spored se pravočasno objavita. Člani društva imajo pravico do polovične vožnje. Obenem se vrši tudi 25 letnica obstanka orglarske šole v Celju. Gojenci tega zavoda, se na to opozarjajo, da se vsi udeležijo te slavnosti.

Sv. Peter pri Mariboru. Meseca februarja sta umrla tukaj dve vzorni članici Marijine družbe in sicer: Barbara Voglar in Ivana Zmavc. — Pridna družbenka Ana Cviki se je poročila z mladeničem Fr. Brunčič. Na gostiji se je nabralo 164.50 D za Dijaško večerjo.

Velika dobrotnica Dijaške večerje. V Zadržah pri Smarju je dne 3. januarja t. l. umrla posestnica Marija Skalé, ki se je v svoji oporoki spomnila tudi Dijaške

večerje v Mariboru, ter ji sporočila 1642 dinarjev, kakor nam naznanja okrajno sodišče šmarsko. Velikodušni dobrotnici blag spomin! Bog ji povrni v večnosti!

Na tušni svatbi Dvoršak—Wudler pri Sv. Jakobu v Slov. gor. so se veselili gostje spomnili tudi naših dijakov. Zbrali so 620 K za Dijaško večerjo v Mariboru. Mlademu paru bilo sreče.

Dar Dijaški kuhinji. Na gostiji g. Mihaela Gričana in Marije Jančič pri Sv. Križu pri Rogaski Slatini se je nabralo na predlog ženineve neveste za Dijaško kuhinjo v Mariboru 100 D. Prisrčna hvala.

Dar Dijaški kuhinji. Na gostiji Ašič—Feran v Jeričkem dolu pri Kostivnici se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 113 D. Na gostiji Selinšek—Jerenko v Lancovi vasi pa 182 D. Prisrčna hvala.

Rjavica pri Slatini. Na gostiji Franca Sipec in Micike Kepnik so na predlog starejšine Janeza Roškar gostje nabrali za Dijaško kuhinjo v Mariboru 141 D 50 para. Bog jim plati in daj mlademu paru veliko blagoslova!

6.

Za život, prsa, hrbet, rame
tri vzeli mila kilograme,
to je, se ve, zadostovalo,
da bel postal život je kmalo.

(Konec prihodnjic).

Gospodarstvo.

Vinarsko društvo za šmarski okraj je imelo dne 24. februarja t. l. svoj občni zbor ob prav lepi udeležbi. Med drugim se je sklenilo zahtevati od pokrajinske zveze vinogradnikov, da čimprej začne izdajati strokovni vinogradniški list, kakor tudi, da se pobriga za to, da se takse na gostilne in druge obrate, ki razpečavajo alkoholne pijače ukinejo, ker povzročajo nadaljno nazadovanje vinskih cen. Na koncu občnega zbora je imel predsednik društva, okrajni ekonom g. Stamberger interesantno predavanje o raznih vinarskih zadevah.

KAKO SAMOSTOJNEZ SKODUJE NAŠIM KMETS-KIM ŽIVINOREJCEM.

(Dopis od Gornje Sv. Kungote.)

V prodaji živine je nastal v naših krajih velik zastoj. Zakaj? Češka in Italija ne potrebuje več toliko živine iz Slovenije, ker imata tega blaga v obilici doma, oziroma dobita živine in mesa od drugod po nižji ceni. Za sedaj je izvoz živine iz naših krajev mogoč le še v Avstrijo. Naš severni kot je glede izvoza živine hudo prizadet. Mariborski izvozniki nas izrabljajo posebno še sedaj, ko je dinar v svoji veljavi (valuti) poskočil preko sedem. Izvozniki so takoj šli s cenami dol, dasiravno še cene za fabriške izdelke niso prav nič padle. Sosedji Avstriji iz Lipnice, Ernovža, Lučan, Gomilice in Graza se nam ponujajo, da bi plačali govejo živino žive teže 10 do 20 kron pri kg več, kot nam ponujajo mariborski in zagrebški izvozniki.

Radi tega smo živinorejci naprosili naše župane iz občin Sv. Jurij ob Pesnici, Plavč, Slatinski dol, Špičnik in Svečina, da vložijo na pristojna vladna mesta prošnjo za izvoz živine v Avstrijo po carinski poti preko Plavča. Župani so naprosili našega poslanca Zebota, da posreduje pri generalni direkciji carine in pri poljedelskem ministru.

Carinska oblast v Beogradu je na prošnjo poslančeve pristala, da dovoli zacarinjenje živine pri carinarnici v G. Sv. Kungoti. Določeno je bilo, da pošlje carinskega uradnika iz Maribora v Gornjo Kungoto, oziroma na Plavč. Kmetje bi ob določenem dnevu prignali prodano živino v Kungoto, tam bi se zacarinila in na meji na Plavču bi jo Avstriji prevzeli. Živinorejci so bili pripravljani plačati carinika in uradnega živinozdravnika.

Minister za kmetijstvo je dne 27. januarja 1924, kakor je razvidno iz njegove izjave, o kateri nas je obvestil poslanec Zebot, pristal na izvoz živine preko Plavča, pod pogojem, da ni veterinarskih (živinozdravniških) zaprek. Radi tega je poslal g. minister cel akt uradnemu obmejnemu živinozdravniku v Mariboru s pozivom, da naj pošlje svoje poročilo.

Vsako bi pričakoval, da Slovenec ne bo nastopil proti Slovincu. To se pravi, mislili smo, da bo g. obmejni živinozdravnik g. Miklavčič v Mariboru priporočal ministru, da ugodni prošnji živinorejcev. Znano nam sicer je, da je imenovani gospod pristaša Samostojne, oziroma demokratske stranke, ali da bi poročal v našo škodo, tega nismo niti v sanjah pričakovali. A zgodilo se je!

Poslanec Zebot je dobil od g. ministra za kmetijstvo dne 22. februarja 1924 pod št. Vt. Br. 1207 odgovor, da ne more dovoliti izvoza živine preko Plavča, ker se je moral ozirati na poročilo, katero je v tem predmetu dobil od obmejnega živinozdravnika (pograničnega veterinarja) v Mariboru. G. obmejni živinozdravnik je poročal g. ministru: 1. da bi bil pregled in zacarinjenje živine na meji predrag; 2. da je bolje, če živinorejci pošljejo živino v Maribor (izvoznikarjem?) in jo po železnici (to je ceneje, kot če jo kmet žene po cesti?) pošljejo v Avstrijo; 3. da Avstrija nima carinarnice od meji in 4. ker baje ni nikake razlike med cenami živine v Sloveniji in Avstriji. V svojem poročilu trdi g. živinozdravnik, da so na zadnjem živinskem sejmu v Mariboru bile cene živini višje nego v Avstriji.

Ko smo dobili ministrov odgovor, smo se čudili, kako je mogel državni in zaprišeženi obmejni živinozdravnik poslati ministru take neresnične podatke. Pregled in zacarinjenje bi stalo kmeta kvečjemu 50 vinarjev od 1 kg. Vsak teden bi živinorejci iz tega okoliša prignali najmanj 20 do 30 glav živine. Torej ne bi nič izgubili, ker bi se živina tehala v Gornji Sv. Kungoti in bi ne trebalo goniti živine 20 in še več km daleč v Maribor. S kupci in mesarji iz Avstrije smo se bili že pogodili glede prevzema živine na Plavču. Dali so nam sigurnost izplačila. Če ženemo živino v Maribor, je to samo v dobro izvoznikarjem ali mesarju, ker živina na teži zelo izgubi. Mimogrede pride seveda to tudi v dobro obmejnemu živinozdravniku, ker dobi plačano od vsakega komada po železnici izvažane živine posebno pristojbino. Tudi živinozdravnikov izgovor, da Avstrija ob meji nima carinarnice, ne drži, ker nas to nič ne briga in ker Avstrija ima carinarnico tik Plavča. Zdravnikovo poročilo ministru glede cene je tudi povsem neresnično. Dočim pri nas plačujejo n. pr. mesarji in izvoznikarji vole 1 kg žive teže po 50 do 56 K, plačujejo v Ernovžu, Lipnici in drugih avstrijskih trgih in mestih po 66 do 80 jugoslovanskih kron. Neresnično je tudi živinozdravnikovo poročilo, da so na sejmu v Mariboru bile tako visoke cene. Ali si je to vest g. Miklavčič kratkoma izmislil?

Kaj naj sedaj počnemo? Domačih kupcev ni, čez mejo prodajati ne smemo. Ali naj tihotapimo? Vsi se tu vprašujemo, kak povod je vodil g. obmejnega živinozdravnika, da je s svojim poročilom zadal nam živinorejcem na državni meji tako hud udarec. Jasno nam je njegovo poročilo postalo šele tedaj, ko smo zvedeli, da je gospod živinozdravnik Miklavčič samostojni demokrat in da so tudi njegovi tovariši, ki soodločujejo v takih stvareh, pristaši Samostojne kmetijske in demokratske stranke. To pove dovolj!

Mariborsko sejsko poročilo. Prignalo se je na sejm dne 11. marca: 20 konjev, 3 bike, 172 volov, 288 krav in 8 telet. Skupaj 491 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 12.75 do 13.75 din., poldebili voli 11.50 do 12.25 din., plemenski voli 8.50 do 11.50 din., biki za klanje 10.75 din., debele glavne krave 10.75 do 14.25 din., plemenske krave 9.25 do 10.50 din., krave za klobasarje 7 do 9 din., molzne krave 9 do 10.25 din., breje krave 9 do 10.25 din., mlada živina 10.50 do 13.50 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27 din., II. vrste 22 do 24 din., meso od bikov krav in telic 19 do 20 din., telečje meso I. vrste 30 din., II. vrste 26 din., sveže svinjsko meso 30 do 40 din.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejm dne 7. marca 1924 se je pripeljalo 79 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 225—262.50 dinarjev, 7—9 tednov stari 275—350 D, 3—4 mesece stari 625—750 D, 5—7 mesecev stari 1000—1125 D, 8—10 mesecev 1350—1500 D, 1 leto stari 1850—2000 D. 1 kg žive teže 20—22.50 D, 1 kg mrtve teže 25—28.75 D.

POZIV SADJARJEM IN VRTNARJEM MARIBORSKEGA IN MARENBERŠKEGA OKRAJA.

Odveč bi bilo povdarjati veliko važnost sadjereje in vrtnarstva za našo pokrajino! Naši kraji so vsled ugodnih podnebnih in talnih razmer naravnost ustvarjeni za produkcijo najfinejšega namiznega sadja, zlasti zlahtnih jabolk. Na svetovnih razstavah v Parizu (1900) in Düsseldorfu (1904) si je priborilo naše sadje najvišje odlikovanje in je vitalnega pomena za bodočnost našega sadjarstva, da sloves svojega sadja nele ohranimo, temveč po možnosti še povzdignemo. To bo mogoče le tedaj, ako se strnemo v močno organizacijo, katere cilj je pospeševati obe kmetijski panogi, sadjarstvo in vrtnarstvo, z vsemi modernimi pripomočki: z izdajanjem strokovnega glasila, predavanji, tečaji, izleti, prirejanjem sadnih in vrtnarskih razstav, ogledov, posredovanjem pri nabavi vrtnega semena, sadnih in vrtnih rastlin, sredstev za pokončavanje škodljivcev in boleznih, raznih sadjarskih in vrtnarskih potrebščin, strojev, aparatov, orodja itd. itd.

Taka organizacija je »Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo«, ki je pokazalo s svojim nesebičnim in plodonosnim delovanjem že prva leta svojega obstoja, da stoji na zdravih temeljih in mu je bodočnost zagotovljena. Dasi šteje društvo že tisoče članov, je vendarle potrebno, da se njih število še znatno pomnoži, kajti le tedaj bo moglo svoj program v polni meri tudi izvesti in uresničiti.

V svrhu pridobitve čim večjega števila članov, je sklenil odbor mariborske podružnice »Sadjarskega in vrtnarskega društva organizirati v svoji podružnici vse sadjarje in vrtnarje mariborskega in marenberškega sodnega okraja in se obrniti z okrožnico na župne urade in šolska vodstva, da ga v njegovih stremljenjih blagohotno podpirajo.

Člani plačujejo 25 dinarjev kot letno članarino, s čimer zadobe sledeče pravice in ugodnosti:

1. Dobivajo vsak mesec društveno in strokovno glasilo »Sadjar in vrtnar«, ki prináša aktualne in času primerne članke iz peresa naših najboljših strokovnjakov in praktikov.

2. Imajo pri nakupu sadnega drevja, vrtnih rastlin in semenja popust, odnosno prednost v državnih in privatnih podjetjih. Pri nabavi sadnih in vrtnih potrebščin bodo imeli odslej pri naši podružnici prednost le organizirani člani »Sadjarskega in vrtnarskega društva«. Nečlane se bo zadostovalo šele v drugi vrsti in plačujejo vrhutega blago po dnevnih tržnih cenah (brez popusta).

3. Člani imajo pravico brezplačne udeležbe pri vseh društvenih in podružničnih prireditvah: predavanjih, tečajih, izletih, sadnih in vrtnarskih razstavah, ogledih itd., ter dobivajo v vseh vprašanjih, tičočih se sadjarstva in vrtnarstva, brezplačen nasvet pri nasi podružnici.

4. Pri nakupu sadjarskega in vrtnarskega orodja, strojev, aparatov, sredstev za zatiranje škodljivcev in boleznih, umetnih gnojil in itd. bo šla naša podružnica svojim članom vedno radevolje na roko.

Obračamo se toraj do vseh onih, ki se bavijo s sadjarstvom ali vrtnarstvom in jim je napredek teh kmetijskih panog pri sre, da pristopajo v čim večjem številu k »Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu za Slovenijo« ter javijo svoj naslov: Podružnici »Sadjarskega in vrtnarskega društva v Maribor« — vinarska šola.

Za odbor:

Jos. Priol l. r.
predsednik.Franjo Aplenc l. r.
tajnik.

Pogozdovanje izsekanih prostorov. Gozdovi predstavljajo za nas ogromno narodno premoženje. Mirno lahko rečemo, da je blagostanje velikega dela našega naroda odvisno od gozdov. Imamo pa danes na tisoče oralov posekanega gozdnega sveta, ki se ne posaja več tako kot poprej in to iz razloga, ker ni dobiti gozdnih sadik. »Slov. Gospodar« je v zadnjih dveh številkah orisal temeljna načela pri gozdnem pomlajevanju. Setev gozdnih prostorov se navadno le slabo obnese in je zelo draga. 1 kg smrekovega semena n. pr. stane 100 dinarjev; za 1 ha potrebujemo 20 kg semena in nas torej že samo seme stane 2000 dinarjev, kar je v očigled nesigurnemu uspehu predrago. Ako prepustimo gozdove samemu sebi, dobimo navadno nejednakomeren naraščaj in imamo lahko ogromno škodo. Jemati sadike naravnost iz gozda, je izguba dela, ker te v senci rastle starikave sadike se vse posušijo. Za danes nam ne preostane drugega, kakor uvoz sadik iz Nemške Avstrije. Drevesnica Dolinšek v St. Pavlu pri Preboldu bo dobila za sebe večje število sadik za nasaditev gozdnih vrtov v lastnih drevesnicah. Ker bi pa bil prevoz dosti ceneji in mnogo hitreji, ako bi se vzelo cel vagon teh sadik, bo dotičnik zbral naročila, ako bo mogoče dobiti jih za en vagon. Lepe triletno sadike bi prišle v Slovenijo postavljene glasom kalkulacije po sedajnem valutnem stanju na približno 1.20—1.25 K. Carine je prosto, plačajo se le sporedne takse. Pogozdovanje 1 ha (t. j. 10.000 kvadratnih metrov) bi prišlo na 3000 dinarjev pri razdalji 1:1 m; pri 1.5:1.5 m pa komaj na približno 1500 dinarjev. Plačati bi se pač dobavniku v Nemški Avstriji moralo vse vnaprej. Dotičnik nima pri tem drugega dobička, kakor da pride njegova pošiljatev zajedno z drugimi neprekladana in zato veliko hitreje in sigurneje v Slovenijo. Na carinski postaji v Mariboru bi se pošiljalke razdelile, oziroma osebno oddale.

Gnojilni preizkusi s čilskim solitrom. Kakor za ozirom namerava zastopstvo čilskega solitra tudi za jaro posetev izvesti preizkuse gnojenja s čilskim solitrom, in sicer k ovsu, ječmenu, koruzi, krompirju, pesi, v vinogradih in na travnikih. Z njimi se bo določil učinek solitra na naši zemlji in njegova dobičkanost. Izvedba teh preizkusov je prav preprosta, da jo lahko vsak kmet izvede. Izmeriti bo dve parceli vsako po 100 četvornih metrov površine (na pr. 10 dolga in 10 metrov široka, ali 20 metrov dolga in 5 metrov široka), obe dobro zakolčiti in zaznamovati s tablicami z napisom prva: »Gnojena«, druga: »Negojena«. Prva se pognoji pri ovsu, ječmenu in travnikih s 1 in pol kg čilskega solitra, pri koruzi, krompirju, pesi in v vinogradih pa s 2 in pol kg solitra. Druga parcela ostane negojena in služi za primerjanje uspehov. Čilski soliter za te preizkuse dobijo preizkuševalci brezplačno, če se pravočasno prijavijo in zavežejo, da jih bodo izvedli natančno po navodilih. Število preizkusov je omejeno, vsled tega je prijave čimprej, najkasneje pa do 30. marca t. l. doposlani na naslov: Poddlegacija čilskega solitra, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16. Na željo se vsem, ki se za to prijavijo, brezplačno dopošljejo navodila in brošure o uporabi vseh umetnih gnojil.

Žitni trg. Cene: Moka, nularica 5.35—5.55D za 1 kg. Pšenica 100 kg 310—340 D, Ječmen za pivovarne 275—280 D. Oves 255—260 D. Otrubi 185 do 200 D. Navedene cene so precej čvrste, seveda v toliko, da se ravna po njih domači trgovci, ker izvoz še vedno počiva. Nekaj žita se je prodalo iz Vojvodine na Dunaj. V pasivnih krajih Dalmacije in tudi že Slovenije (v nekaterih okrajih na Kranjskem) je opaziti živahno konkurenco italijanske moke slabše vrste, ki je kljub

visoki carini znatno cenejša od naše. Konkurenca italijanskih mlevskih izdelkov in tudi testenin bo nevarnejša, ko dospejo v Italijo večji transporti cenege ruskega žita, katerega bo Italija dobivala po trgovski pogodbi iz Rusije po izredno ugodnih cenah. Upati pa je, da se bodo do tega časa tudi pri nas v Banatu in Slavoniji cene žitu znižale, ker imajo kmetje še velike zaloge nakopičene v žitnicah, nova žetev pa bo, kot se da sklepati, tudi ugodna.

Hmelj. Žalec, dne 5. marca 1924. Vsled izredno dolge zime bo letos škoda, povzročena po hmeljskem kebru v naših hmeljiščih, prav občutljiva. Kakor znano, polaga škodljivca svoja jajčeca v zgodnji jeseni na oni del trte, ki ni več z zemljo pokrita, ali med »dan« in »noč«. Iz jajčeca prebujena ličinka se zarije v trto, jo razjeda in si vrta svojo pot dalje proti koreniki, v kateri se namerava utaboriti in hmelj. rastlino ugonobiti. Čim daljša je ta pot, tem manjša je zgoraj navedena nevarnost. Vsled tega in tudi iz drugih razlogov je visoko nasipovanje zelo priporočljivo. Ako bi bila pri hmelju še jesenska rez priporočljiva, potem bi se škodljivca kmalu iznebili. Letošnja dolga zima pospešuje ličinkino potovanje proti koreniki — in vsled tega bo povzročena škoda tudi prav velika. Kaj je storiti? Kakor vsako leto,

tako se mora pa posebno letos rez hmelj. rastline izvršiti prav skrbno in tudi pravilno. V tem oziru so naši hmeljarji vobče prav zanikrni in skrajno površni. Vesten in skrben hmeljar oskrbuje rez vedno sam, ali jo pa izroči le vestnim in zanesljivim delavcem. Nikdar se pa naj to delo ne izvršuje potom akorda. Kakor zahteva vsaka trta v vinogradu svojo posebno rez, tako je tudi treba pri vsaki hmelj. rastlini strokovno prevdariti, kaj je storiti, in koliko se lahko pusti. Pred vsem moramo paziti na to, da se uniči vsaka ličinka, vsaka buba in vsak keber, ki se zasači povodom obrezovanja. V to svrhu je treba vsaj en decimeter dolge igle z malim kaveljčkom. Odpadki okuženih trt se naj sežgejo. Da so naši hmeljniki tako zelo okuženi, to je povzročila — žalibog površnost in brezbržnost naših hmeljarjev pri obrezovanju hmelj. rastline. Hmeljarji želijo vsako leto visokih cen, za ohranitev najzdatnejšega vira tukajšnjega blagostanja pa ne store nič. — Hmeljarji, skrbite torej za pravilno rez. — Anton Petriček.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 80—81 D, za 100 francoskih frankov je plačati 286 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.11 D, za 100 čehoslovaških kron 231 D, za 100 laških lir 330 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.15 cent. (1 centim je 1 para).

Kar v potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene vaše bolečine. Poizkusna pošiljka 27 din. Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 341, Hrvatska.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uro, je siguren, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jezo in popravilo. Krasni cenik tvrdke H. Suttner vsebuje še veliko izbiro, tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin. 1245

Tajno dopisovanje najlažje, če imaš knjigo »Babilonska uganka«. Dobi se v vseh knjigarnah.

Najlepše darilo, za vsakega je in ostane knjiga »Babilonska uganka«. Dobi se v vseh knjigarnah.

Spominjajte se Dijaške večerje!

MALA OZNANILA

Dva sodarja za izdelovanje sodov in kletarska dela pri prostem stanovanju in hrani sprejme velevinogradnik F. Zemljčič, Ljutomer. 328 2-1

Zupni urad Zusem, p. Loka, išče organista. Nastopi lahko že 1. aprila 1924. 334

Izlučen krojaški pomočnik išče službo. Naslov v upravnistvu. 321

Iščem majerja (šaferja), neozjenjenega, za takoj. Andrej Kaminski, Sv. Jurij ob Pesnici, p. Zg. Sv. Kungota.

Sprejme se takoj učenec v trgovino z mešanim blagom z vso oskrbo v hiši. Prednost imajo z dežele, mariborskega okraja, revnejših staršev. Naslov trgovine v upravi lista. 332 3-1

Majer in viničar se sprejmeta pod ugodnimi pogoji v lepem kraju Slov. gor. Več se izve iz prijaznosti pri g. Recer, gost., Sv. Lenart v Slov. gor., ali v upravnistvu lista. 342

Priden zanesljiv starejši majer z večimi delavskimi moči, kateri se pri živini dobro zastopi in se zna s takimi lepimi spričevali izkazati, se proti primerni plači, stanovanju in deputatu za takoj išče. Ponudbe poslati pod: »Stalna služba« na upravnistvo lista. 331 2-1

Pridno dekle od 14 let staro se vzame v službo. Ivanka Jaušnik, posestnica Spod. Sv. Kungota. (Murgraben). 314 2-1

Služba organista in cerkovnika pri Velik Nedelji se s tem razpisuje. Nastop 1. julija 1924. Stanovanje prosto, zbirca četverna. Prošnje ali osebno ali pismeno s spričevali na: Zupni urad Velika Nedelja. 301 3-1

Išče se takoj v Haloze dober, trezen viničar s 3-4 delavskimi močmi, ki razume dobro vsa vinogradniška dela in ki reflektira na stalno službo. Več se izve pri gospodarju A. Freudenreich, Krapina. 259 2-1

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani-Trnovo. Ponudbe direktno na naslov. 215 4-1

Vinogradniki, pozor! Prodajam 20.000 komadov smrekovega kolja, dolg. 2 m, deb. 5-4 cm. — Imam na razpolago les za sodarje, mizarje, kolarje v veliki izbi. Cene po dogovoru. Josip Gamser, trgovec, Zg. Sv. Kungota št. 208. 347

Dve leti stara žrebica, 15% visoka, težka, se zamenja za debelo govejo živino, ali se proda. Iratar, Nova vas 6, Maribor. 345 2-1

Proda se majhno posestvo s hišo, vinogradom, poljem, sadonosnikom v Keniži štev. 4 ob državni cesti pri St. Ilju v Slov. gor. za 75 tisoč dinarjev. 324

Mutni mlin, 2 tečaja ob dobri vodi se da v najem. Dopisi pod »Mutni mlin« na upravo lista. 346

Proda se posestvo: 2 oralna zemlje, sadonosnik in njiva, ter poslopje. Cena 25 tisoč din. Jozefa Nerat, Gradiška, Sp. Sv. Kungota. 322

Proda se posestvo 8 oralov: 3 orale njiv, drugo pa sadonosnik, travnik in gozd. Je brez dolga. Jožef Tekavc v Ceršaku št. 26, p. St. Ilj v Slov. gor. 319 3-1

Proda se lepo posestvo 16 km od Ptuja, 26 oralov in sicer: 7 oralov vinograda, ostanek sadonosniki, travniki in gozdi. Proda se tudi na parcele. Ponudbe do 20. marca na upravo lista pod: »Vinograd v Halozah.« 335

Nova hiša, moderno zidana, tri sobe, kuhinja, shramba, klet, hlev, vrt, sadonosnik, njiva, travnik, četrt ure od mesta, prodam takoj radi eslitve. Cena 480.000 K. Zadostuje polovico denarja takoj, ostalo po dogovoru. Schneider, Devina, Slovenska Bistrica. 336

Proda se poldugi oral zemlje za stavbišča v Studencih pri Mariboru. Vpraša se pri Mih. Korošec, Zg. Sv. Kungota, ali pa Studenci, Kralja Petra cesta 116. 339

V najem dam proti polovičnemu pridelku in proti varščini takoj manjše posestvo. Naslov v upravi lista. 338

Proda se posestvo radi preselive, 1/2 ure od postaje Rimske toplice ali Zidani-most, 9 oralov lepe rodovitne zemlje ter nekaj gozda, z nanovo zrigolanim vinogradom, hišo, gospodarskim poslopjem in kletjo, ki je vse v dobrem stanju. Redita se lahko dve govedi in toliko pridelka, da se mala družina lahko preživlja. Cena 154 tisoč kron. Natančnejša pojasnila daje Drago Ulaga v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Na nepriloženo znamko se ne odgovarja. 327

Prodaja se po ceni zelo dobro ohranjeni krmorezni stroj in tovorni voz. Zrinjskega ulica 1, Studenci pri Mariboru. 341

Plugi s patentiranimi glavami št. 150 in 151 prodaja zelo po ceni Matej Bregant v Orehovi vasi, p. Slivnica pri Mariboru. 340 3-1

Proda se skioptikon z acetilen-aparatom. Zraven je rezervni optik, priprava za električno luč, dvojne karbidnice ter nad 400 podob. Vse je šele malo rabljeno. Cena 10.000 din. Čez polovico se lahko plačuje na obroke. Najbolj pripravno bi to bilo za invalida, ki bi dobil dovoljenje za potovanje, ali pa za kakšno društvo. Cenj. dopise je poslati na Martin Sužnik, Drstela 15, Sv. Urban pri Ptuj. 344

Dva lahka vozova (Steier in Lincer) se prodata v Loški ulici 2, Maribor, Krivanek.

Dobijo se še krasna drevesca vrst: bobovec, mošancelj in kanadka, I. vrste po 20, II. po 15 din., loko postaja Velenje. Drevesnica Gradišnik, St. Janž, Velenje.

S 15. marcem ali s 1. aprilom se išče na deželi pekarija v najem ali zakup. Ponudbe pod »Pekarija« na upravnistvo »Slov. Gosp.« 17

V najem vzamem posestvo če tudi zapuščeno, katero bom krasno obdeloval kot strokovnjak. Tudi tako posestvo vzamem v najem, katero bi pozneje lahko kupil. Pisma na upravo pod »Posestvo 1924.«

Proda se umetni mlin na stalni vodi, zraven gospodarsko poslopje, 1 oral zemlje in lastna električna luč. Naslov v upravnistvu. 317 3-1

Proda se 2 težka konja za 12 tisoč dinarjev in raznovrstni vozovi. Skladišče Meljska cesta 29. 156 2-1

Lepo malo posestvo, vinograd, sadonosnik, njive, seno-koše in hosta, vse tik velike ceste, pošte in farne cerkve, se po primerni ceni proda. — Več pove g. V. Kosi, Makole. 312 2-1

V najem ali na račun vzamem tudi gostilno ali kako trgovino ali vodstvo kakega veletrgovskega podjetja, ki bi imelo filijalko in bi isto pozneje lahko prevzel. Pisma na upravo pod »Posestvo 1924.« 311 2-1

Cepljeno trsje, vseh boljših vrst, na pripravljivih podlagah, vkoreninjeni divjaki in šmarnica. Cena po dogovoru. Znamke za odgovor. Anton Turin, Modraže, p. Studence pri Poljčanah. 173

Vinogradniki pozor! Na suhe cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjeni divjak Riparia portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne tre za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmeno ali pismeno pri Francu Slodnjak, trtničar, pošta Juršinci pri Ptuj. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesca po konkurenčno nizki ceni nudi Alojz Grabar pos. in trtnar, Zagorci p. Juršinci pri Ptuj. Naročite pravočasno dobro in zanesljivo blago. Prosim za pojasnilo znamke. 236 4-1

Cepljene trte imamo, kakor vsak leto večjo množino, vseh najboljših vrst, na podlagi R. portalis in križankah po dn. cenah. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Prodajam tudi več tisoč korenjakov R. port., Göthe 9 in samorodnic. Oglasiti se je pri posestniku Franc Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptuj. 197

Cepljeno trsje na prodaj. Veliki rizling, burgundec, beli, plavi silvanec, silvanec-muškat, pošip, gutedel, beli, rdeči dišeči traminec, rulandec, rudeči traminec, kavčina, beli ranfol; vse vrste so cepljene na Rip. portalis in Göthe št. 9. Imam več tisoč korenjakov na razpolago Rip. portalis in Göthe št. 9. Naročila se sprejemajo, dokler je kaj zaloge. za odgovor se naj priložijo znamke. Janez Vrtnjak, trtničar, Breg pri Ptuj. 115. — Slovenija. 281 3-1

Vinogradniki pozor! 20 odstotkov znižane cene pri suho cepljenih trtah, različnih vrst dokler so še v zalogi. Priporočam kot večletni trtničar samo lastni pridelek. Zrast do 50 cm močno vkoreninjene. Opominjam pa lastnike njihovih dosedanjih cenikov, da velja ista znižana cena. Priporočam tudi več tisoč podlage Rip. port., Göthe 9. — Anton Vičar, trtnar, Sakušak, p. Juršinci, Ptuj. Zahtevajte cenike. Konkurenca nemogoča. Pri večjem naročilu korenjakov poseben popust. 226 3-1

Na portalis cepljene trte: pošip, veliki rezling, žlahtnina, ranfol, dokler jih je kaj v zalogi prodaja Franc Rausl, trtnar na Kukavi, pošta Juršinci. Cena po dogovoru.

Krasna sadna drevesca in cepljene trte poljubnih vrst odajajo po zmerni ceni Drevesnica Gradišnik, St. Janž—Velenje. 49 10-1

Izkušen
: viničar :
se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. A. Viher, Maribor, Koroška cesta 53. 284

„MANA“
tovarna kanditov d. z. o. z.
glavna zaloga:

Maribor, Stolna ulica 4.
Priporoča vse vrste bonbo-
nov, peciva in čokolade po
najnižjih tovarniških cenah.
Na drobno! Na debelo!

Zanesljiva in preizkušena

Semena
zalenjadna in cvetlična dobi te kot vsako spomlad v vrt-nariji Iv. Jemec, Razlagova ulica 11; na stojnici na Glavnem trgu. 310 5-1

TOMAŽOVA ŽLINDRA

Ia kakovosti po najugodnejših cenah se vedno dobiva pri D. Rakusch, Celje. 320

Pozor! Pozor!
Zenit in neveste!
Došla je velika izbira vsakovrstnega manufakturnega in drugega blaga, katerega kupite najceneje pri tvrdki M. Sumer, Konjice, Slovenije. — Nadalje kupim jajca, go-be in laneno seme po najvišjih dnevni ceni. 1313 50-1

Nadgeometer v p.
ADOLF GÖTZL

obl. aut. civ. geometer, Maribor, Kopitarjeva ulica 6, vokal Aleksandrova cesta 55, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoče meritve (parcelacije), določitve posestnih mej, napravo načrtov itd. — Stalni izvedenec okrožnega sodišča v Mariboru. 287 3-1

Marija BAUMGARTNER
zaloga podbišva
Celje, Gospodska ulica 26

Občni zbor Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru,

r. z. z. n. z.
se vrši dne 27. marca 1924, ob petih popoldne v uradnih prostorih v Mariboru, Stolna ulica štev. 6.

- Dnevni red:
1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Poročilo nadzorstva.
 4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1923.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Volitev treh članov načelstva.
 7. Citanje revizijskega poročila.
 8. Razdelitev čistega dobička.
 9. Slučajnosti.

V smislu par. 33 društvenih pravil se vrši v slučaju nesklepnosti eno uro pozneje, t. j. ob 6. uri istotam drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih.
337 Načelstvo,

Zdravnik
Dr. Aleksander Kühar
primarij javne bolnice v Ptuj,
je otvoril ordinacijo. Ord-nira začasno v hiralnici v Ptuj. 329 3-1

Ne čakaj spomladi!
Naroči takoj:
seme
sadno dreve, dalije, vrtnice, gladiole i. t. d.
Velevtrnarsko podjetje
»Vrt« Džamonja in drugovi
Maribor. 89 1-10

SMODNIK
debeli za kamenolome, fini za lovce, kamnikiti, vrvice in kapice se dobi pri Karol Sima v Poljčanah. 257 3-1

NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje? Odre-
čejo večkrat mišice in živci? Prijetno čuvstvo kreposti pri-
nese pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo,
lajša bolečine, osvežuje in jača ter čez 25 let priljubljen
kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši,
izdatnejši in boljši, kakor francosko žganje! S pakovanjem
in poštino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 din.,
36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 214 din. in 10%
doplata razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STU-
BICA DONJA, Elzatrž št. 341, Hrvatsko.

Zaklad

vsake dobre gospodinje
je močno in lepo perilo,
kar pa je edino mogoče,
ako kupite

belo platno

v veletrgovini R. Stermecki v Celju, kjer naj-
dete velikansko zalogo in čudovito nizke ce-
ne. Lastna manipulacija in import. Trgovci
engros cene — Cenik zastoj!

E 41-24 8

Dražbeni oklic.

Dne 26. aprila 1923, dopoldne ob 10. uri bo pri pod-
pisanem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičninske
polovice zemljiška knjiga Kremberg, vl. št. 63, cenilna
vrednost: nerazdelne polovice nepremičnin: 12.975 din.
37 para, vrednost nerazdelne polovice pritiklin: 3618 din.
37 para, najmanjši ponudek: 11.062 din. 50 para.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti
pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začet-
kom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati gle-
de nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri
veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit
na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor., 27. 2. 1924.

Za dolge in puste zimske večere kupujte knjige
„Cirilove knjižnice“ Dosedaj izšlo 7 knjig.
Dobite jih po zelo nizki ceni v prodajalni
TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

ZVONARNA IN LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-
nice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
cenah.

Ravnateljstvo drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru
sprejme s 1. aprilom (ali sredi maja) t. l.

zanesljivega hlapca (majerja) z ženo

za oskrbovanje živine in svinj pod ugodnimi pogoji. Po-
nudbe z dokumenti in opisom družinskih razmer do dne
25. marca t. l. 318 3-1

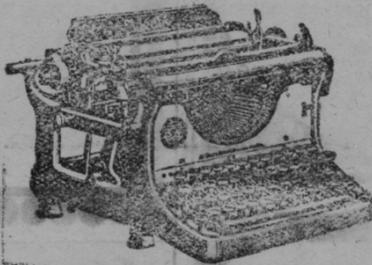
Nosite čevlje z Berson gumi potplati.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za no-
sitl. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je
Berson-gumi potplat cenejši kot us-
njen ter pomenja nositev istih za Vas
velik prihranek. Zahtevajte pa od
Vašega čevljarja strokovno pritrditve
gumi potplatov z uporabo priloženega
Berson-cementa.

THE REX CO.

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100

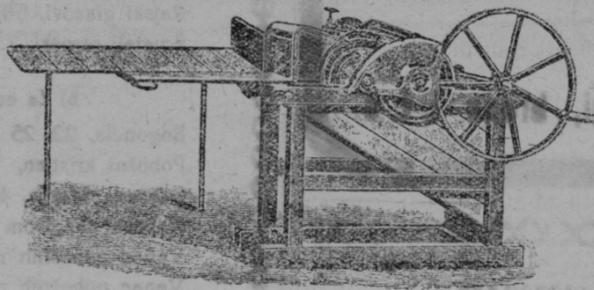
Telefon št. 268 int. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razimne-
ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških po-
trebščin.

Pisalni stroji na obroke!

10 odstot. ceneje kakor drugje

dobite pri meni vse

poljedelske stroje

od najboljših tovarn, kakor: trdka Umrath i. dr. Isto tako
imam vseh vrst plugov, bran itd. od trdke Bächer, kakor
tudi najboljše in najcenejše čistilne stroje vseh vrst.

Prevzamejo se vsi stroji v točno, natančno in najcenejšo
popravilo.

Pr meni dobite vseh vrst strojne posamezne dele.

Se uljudno priporočam

JAKOB PUČKO, trgovina poljedelskih strojev, PTUJ.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Trgovina stekla in porcelana IVAN KOVAČIČ

Koroška c. 10. MARIBOR. Telefon št. 433

Nasproti Cirilove tiskarne (poprej v Radgoni).

Velika zaloga vsakovrstnih šip za okna, ogledala, opvirji
za podobe, svetilke, raznovrstna posoda za gostilničarje,
kakor tudi za domačo rabo, vse po najnižji ceni.

Steklarska dela.

Prvovrstno blago. — Točna in solidna postrežba.

Edina slovenska trdka te stroke v Mariboru.

Poskusite in prepričajte se!

Kje Vi kupujete

Ore, veržice, prstane, rinčice, zapestnice, zlatino in srebrno
nakit in slične potrebščine?

Že 20 let znana od-
pošiljalna trdka u
H. SUTTNER je
uredila svoje poslo-
vanje zelo dobro za
svoje odjemalce
tako, da more vse
vrniti predmet, kate-
rega ne želi obdržati,
a za oni denar se
mu pošlje vsak dra-
gažljen predmet.
Nimate tedaj nikake
rizike in morete pri-
do dobre, zanesljive
arc, katera Vam prihrani popravke in jezo; ravnatoko Vam pošlje
vsak drug predmet iz zlata, srebra ali kovine v najlepši in na-
boljši izvedbi. Tu najdete vse; kar iščete za sebe ali za darila.
Zahtevajte krasno flustrovani cenik, za katerega Vam je treba
poslati samo 2 dinarja.

Odpošiljalna trdka za ure:

H. SUTTNER, Ljubljana 992

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake
vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Njena osrednja prodajalna ja v

Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“

na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona.«

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zveze« na
Dunajski cesti št. 29. 128 90-2

Cene zelo zmerne!

Zadružno podjetje!

Klobuke

perilo

čevlje

dežne plašče, dežnike, nogavice, kravate itd. kupite naj-
ceneje pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bole-
ni dr. Pečnik, ordinira vsaki
petek v Celju. Vprašati v lo-
karni Marija Pomagal. Šitaj-
te njegove tri knjige o jetiki.

Gonilni jermenji

priznana najboljša kakovosti trdke Knoch se vedno do-
bijo v vseh velikostih.

Priporočujem tudi svojo veliko zalogo konjske oprave (ko-
motov in ham) po solidnih cenah.

HENRIK EGGER,

jermenar in sedlar.

326 2-1

Gosposka ulica 13 MARIBOR Gosposka ulica 13.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno
manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHÉ
Maribor, Gosposka ulica št. 10.
!!!Perje za postelje!!!

Ljudska posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

(Hotel »Pri belem volu«)

obrestuje hranilne vloge počenši s 1. januarjem 1924
od 7% do 10%, oziroma po dogovoru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica
iz svojega.

Veletrgovina stekla porcelana itd. itd.

M. RAUCH,

Celje - Prešernova ulica 4 - Celje

priporoča svojo velikansko zalogo stekla in porcelana
iz največjih čeških tvornic, kakor skodelic, krožnikov,
steklenic, kozarcev, cvetličnih vaz, svetiljk itd. Popolna
oprema za gostilne in hotele! Ogromna zaloga svetih
slik, soh, kipov! Umetno in stavbeno steklarstvo. Raz-
pošiljanje šip ter raznih ogledal za umivalne mize itd.
267 Trgovec engros cene! 6-1

POZOR!

POZOR!

Zaloga poljedelskih strojev

Ferdinand Smola, Sv. Jurij ob j. ž.Okopalniki
z 5, 7 in 9 noži

mlatilnice, slamoreznilce, gepli, plugi, brane l. t. d.

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Kdor zida ali popravlja hišo,

kupi po najnižji ceni

nosilce (traverze), žičnike (žreblje) cement, strešne
lepenke itd. kakor vsake vrste železnine pri

IVAN KORAŽIJA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 42. — Meljska cesta 1.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Na drobno!

Na debelo!

Vprašajte za cene!

Vprašajte za cene!

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke:
Kvišku srca, 35, 36, 47 D.
Rajski glasovi, 58, 62 D.
Prijatelj otroški, 7,50, 8,50 D.
b) Za odrasle:
Bogomila, 22, 25 D.
Pobožni kristjan, 15 D.
Češčena Marija, 47, 52 D.
Nebesa naš Dom 68, 80, 90 D.
Venec pobožnih molitev, 40 D.
Venec pobožnih pesem, 15 D.
Sv. Pismo, Evangeliji in Dejanja
apostolov 12 D.

Kvišku srcal Pesmarica (zl. obr.),
15 D.
Premišljevanja za celo leto I. in II.
del, 32 D.
Družba vednega češčenja. Dva
molitveni uri, 3 D.
Kratko navodilo za pobožnost M.
B. Kraljice src, 6 D.
Vir življenja, 29, 41 D.
Bog med nami, 20 D.
Večno življenje (rdeča obreza) 24
D, (zlata obreza) 33 D.
Nebeška hrana I. in II. del, 29 in
41 D.
Priprava na smrt, 29 D.

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

izvršuje vse bančne posle najkvalitetneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižico in v tekočem računu.
izplača vsako vlogo na zahtevo takol v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.